

Želiezovský spravodajca

93701@pobox.sk

X. ročník, január 2009

Mestské noviny

cena: 0,33 € (10,- Sk)

Bežný rozpočet na tento rok ráta s prebytkom 64 000 eur, kapitálový so schodkom 552 000 eur. Úverový rámec bol na tento rok stanovený na 508 000 eur.

2

2. decembra v DK vystúpil známy klavirista Richard Rikkon

5

Na Mikuláša sa konala aukcia v rámci projektu Art for Help

8

Šťastný rok 2009, milí občania Želiezovci!

Môj pohľad, aký rok zanechávame za sebou, som Vám podrobne opísal v decembrovom vydaní tohto mesačníka. Bol to veľmi náročný rok, kedy enormné úsilie samosprávy vytvorilo základy prosperity nášho mesta. Vypätá atmosféra priniesla aj nepokoj do našich radov. Vieme na papier položiť zoznam stoviek väčších či menších problémov, ktoré budeme musieť vyriešiť. Ktoré z nich zaradiť na riešenie v roku 2009 a ktoré až v ďalších rokoch, nie je jednoznačné a dohoda poslancov o tom sa rodila ťažko.

→3.str.

Novoročný pozdrav

Milí čitatelia! Opäť sa skončil rok, opäť sa začína nádejný nový rok.

Pri takýchto príležitostiach sa zvykneme zamýšľať, hovoriť frázy, humorné, podarené príhovory. Zoznam je dlhý. Môj novoročný príhovor bude krátky, ale vychádza zo srdca.

Prajem vám radosť vychádzajúcu zo srdca. Prajem múdrosť, aby sme mohli pochopiť chyby iných a odpustiť im. Súcit, aby sme dokázali pomáhať. Silu, zdravie, aby naše ruky nezostali nečinné. Slobodu, aby nás šťastie našlo a osamelosť obišla. Mier, aby sme ho vedeli rozdávať.

→3.str.

Je tu rok 2009

My, manželia, sa často hanbíme za verejné prejavenie lásky a úcty k manželkám... My miestni, akože politici, sa tak radi stavíme do pozície neomylných... Počas aktívneho života príliš často uprednostňujeme toľko iných – nedôležitých vecí...

No stačí, žiaľ, často autonehoda, infarkt či strata zamestnania... A všetko je inak. Žiaľ, až potom, trochu neskoro, si uvedomíme, že nebolo dôležité to navonok viditeľné (národnosť, politická orientácia, päťstatisíc či milión na konte)... Chýbala vzájomná úcta. Jednoduchá pokora.

→3.str.

Rozpočet v decembri schválený

Poslanci mestského zastupiteľstva (MsZ) v Želiezovciach mali toho na poslednom minuloročnom zasadnutí veľa práce. Program sľuboval schválenie rozpočtu mesta, mestských organizácií, ako i úpravy niektorých všeobecne záväzných nariadení. Na poslanecký návrh bolo hlasovanie o rozpočte preložené na koniec rokovania, v úvode sa však prijal rozpočet knižnice a základných škôl. V prípade knižnice bol prijatý vyrovnaný rozpočet vo výške 47.775,74 € (1 439 292 Sk), v prípade ZŠ s VJS vyrovnaný vo výške 675 tis.€ – 20 335 050 Sk (pre rok 2010 vyrovnaný – 695 tis.€ – 20 973 570 Sk, pre 2011 vyrovnaný – 685 tis.€ – 20 636 310 Sk), rozpočet ZŠ s VJM je taktiež vyrovnaný vo výške 491 tis.€ – 14 791 866 Sk (na rok 2010 – 506 tis.€ – 15 243 756 Sk, na 2011 – 502 tis.€ – 15 123 252 Sk).

Zastupiteľstvo schválilo VZN č. 8/2008 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, VZN č. 9/2008 o dani za psa, pričom otázka miery zvyšovania tejto dane si vynútila diskusiu o odôvodnenosti zvyšovania daní a poplatkov, resp. o efektívnom využívaní týchto príjmov. Pred schválením nariadenia bol prijatý návrh Gabriela Melczera, ktorý v záujme zefektívnenia výberu dane navrhol upustiť od používania štyroch rôznych tlačív na daňové priznanie a použiť jedno univerzálne tlačivo. Zastupiteľstvo aktualizovalo, resp. schválilo aj ďalšie VZN: č. 10/2008 o dani z nehnuteľnosti, č. 11/2008 o miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad, č. 12/2008 o dani za ubytovanie, č. 13/2008 za užívanie verejného priestranstva, č. 14/2008 o poplatku za znečisťovanie ovzdušia, č. 15/2008 o dani za nevýherné hracie prístroje, VZN č. 17/2008 o dani za predajné automaty a zmenu VZN č. 8/2002 o niektorých podmienkach držania psov. Poslanci neschválili VZN č. 16/2008 o rozpočtových pravidlách mesta, ktoré vrátili spracovateľovi na úpravu podľa návrhov, ktoré odzneli v rozprave.

MsZ rokovalo o žiadostiach o odpredaj nehnuteľností. Schválilo odpredaj dvoch nehnuteľností, pričom určilo, že tak správny poplatok za vklad do katastra, ako aj náklady spojené s vyhotovením kúpno-predajnej zmluvy zaplatia záujemcovia.

V rámci prerokovania programového rozpočtu mesta koordinátor rady ekonomického úseku Ján Cserba konštatoval, že na zasadnutí rady úseku pri príprave rozpočtu sa za prítomnosti poslancov, ktorí prijali jeho pozvanie a koordinátorov referátov vznikla dohoda o prioritných projektoch, ktoré sa majú financovať z eurofondov

Programový rozpočet mesta

	v tis.eur	v tis.Sk	v tis.Sk	v tis.eur	v tis.eur	v tis.eur
	Rozpočet	Rozpočet	Rozpočet	Rozpočet	Rozpočet	Rozpočet
	na 2008	na 2008	na 2009	na 2009	na 2010	na 2011
Bežné príjmy spolu:	3 563	107 330	119 825	3 978	3 973	4 191
Bežné výdavky spolu:	3 482	104 832	117 814	3 914	3 840	3 837
z toho jednotlivých programoch:						
1: Úsek pôdohospodárstva	1	30	60	2	0	0
2: Úsek životného prostredia a rekreácie	432	13 014	13 945	463	458	462
3: Úsek výstavby a územného rozvoja	23	693	753	25	24	24
4: Úsek infraštruktúry	117	3 524	3 916	130	120	126
5: Úsek hospodárstva	0	0	0	0	0	0
6: Úsek ekonomiky	112	3 374	4 428	147	118	125
7: Úsek organizačných vecí	59	1 777	2 375	79	75	78
8: Úsek školstva	1 478	44 520	47 416	1 574	1 641	1 638
9: Úsek kultúry	85	2 561	3 000	100	124	126
10: Úsek vnútra	928	27 907	30 476	1 014	1 060	1 037
11: Úsek sociálnych vecí	67	2 013	2 350	78	78	79
12: Úsek služieb a obchodu	180	5 419	9 095	302	142	142
Prebytok bežného rozpočtu:	81	2 498	2 011	64	133	354
Kapitálové príjmy spolu:	290	8 720	66 245	2 199	2 347	4 018
Kapitálové výdavky spolu:	1 367	41 200	82 913	2 751	2 643	4 307
z toho v programoch:						
1: Úsek pôdohospodárstva	0	0	0	0	0	0
2: Úsek životného prostredia a rekreácie	170	5 048	28 475	945	112	0
3: Úsek výstavby a územného rozvoja	562	16 933	4 600	153	0	0
4: Úsek infraštruktúry	269	8 153	39 313	1 305	2 460	4 249
5: Úsek hospodárstva	0	0	0	0	0	0
6: Úsek ekonomiky	0	0	0	0	0	0
7: Úsek organizačných vecí	0	0	0	0	0	0
8: Úsek školstva	87	2 636	2 000	65	0	0
9: Úsek kultúry	45	1 365	0	0	0	0
10: Úsek vnútra	11	339	1 506	50	56	58
11: Úsek sociálnych vecí	0	0	0	0	0	0
12: Úsek služieb a obchodu	223	6 726	7 019	233	15	0
Schodok kapitálového rozpočtu:	-1 077	-32 480	-16 668	-552	-296	-289
PRÍJMY SPOLU (bežné + kapitálové):	3 853	116 050	186 070	6 177	6 320	8 209
VÝDAVKY SPOLU (bežné + kapitálové):	4 849	146 032	200 727	6 665	6 483	8 144
Schodok	-996	-29 982	-14 657	-488	-163	65

a tých, ktoré majú byť realizované z vlastných prostriedkov. V súvislosti s tým vyhlásil, že mu chýba informovanosť o projektoch a navrhol, aby sa o prebiehajúcich prácach na projektoch pravidelne informovalo na zasadnutiach MsZ. Poslanci schválili rozpočet takto: bežný na príjmovej strane 3 978 tis. € (119 825 000 Sk) na výdavkovej 3 914 tis. € (117 814 000 Sk), prebytok 64 tis. € (2 011 000 Sk), kapitálový na príjmovej strane 2 199 tis. € (66 245 000 Sk), na výdavkovej strane 2 751 tis. € (82 913 000 Sk), schodok 552 tis. € (16 668 000 Sk), finančné operácie príjmové: 740 tis. € (22 293 240 Sk), výdavkové: 252 tis.

€ (7 591 752 Sk). Schválili úverový rámec vo výške 508 tis.€ (15 304 008 Sk).

Poslanci schválili odmeny pre riaditeľov rozpočtových a príspevkových organizácií mesta za druhý polrok – riaditeľom oboch ZŠ po 995,82€ (30 000 Sk), riaditeľke MsK 663,88 € (20 000 Sk). MsZ schválilo odmenu primátorovi vo výške 10 % platu. V diskusii odznela dobrá správa, podľa ktorej mesto získalo 156 000 € (4,7 mil. Sk) z projektových zdrojov na rozvoj družobných vzťahov. (ik)

(Prípadný nesúlad medzi sumami vyjadrenými v eurách a korunách vzniká pre zaokrúhľovanie jednotlivých položiek - pozn. red.)

Šťastný rok 2009, milí občania Želiezovci!

1. str. →

Aj rozhodnutie mestského zastupiteľstva o zvyšovaní alebo znižovaní mestských daní a poplatkov je vždy ťažko sa rodiacim kompromisom postojov a argumentov všetkých poslancov.

Za veľmi pozitívne v tejto situácii považujem to, že všetko rozhodovanie je transparentne podopreté osobnou zodpovednosťou poslancov a pracovníkov mesta. Dnes sa už v Želiezovciach nikto nemôže úspešne vyhovárať na druhého. Poslanci zadávajú úlohy s príslušnými peniazmi a pracovníci mesta na čele s primátorom ich musia splniť. Práve túto skutočnosť považujem za hlavný faktor úspechu v roku 2008.

Aký rok máme pred sebou?

Rozhodujúce projekty máme nachystané, niektoré sme už podali, ostatné budeme na výzvy postupne podávať. Pripravíme aj ďalšie aktuálne projekty a budeme hľadať partnerov na maximálne využitie súčasných obrovských možností, ktoré sa v budúcnosti už nebudú opakovať. Verím, že sa podarí do pol roka doriešiť novú organizáciu zastrešujúcu šport a kultúru.

Pretože to najhoršie máme za sebou, môžeme sa venovať aj zostavovaniu poradia dôležitosti jednotlivých problémov občanov, ako aj dolaďovaniu nášho otvoreného systému organizácie práce samosprávy. Prosím všetkých občanov, ktorí majú záujem, aby uplatnili svoje postrehy, námety a návrhy.

Chcem vyjadriť poďakovanie za doterajšiu podporu kolegom a občanom, ktorí priložili ruku k dielu alebo nám aspoň držali palce pri našom úsilí.

Na záver mi dovoľte zaželať Vám všetkým láskou a pokojom prežiatený rok 2009.

Pavel Bakonyi

Novoročný pozdrav

1. str. →

Lásku, ktorá nikdy nepýta, iba dáva. Trpezlivosť a dobrotu, ktoré pomáhajú zdolávať každodenné starosti. Nakoniec, ale nie v poslednom rade, s tým všetkým spolu vám prajem šťastný nový rok!

Katarína Mocsyová

Ludo Bakaj

Prianie novoročné; tiež srdečné

*Nech po vašom boku
v tomto novom roku
kráča predovšetkým
a bez apatieky
pevné stále zdravie!
Nech vám nezhrdzavie,
lež vydrží pod korene trávy,
teda priam až po hrob.
Preto všetko urob,
aby sa tak stalo,
aby si bol zdravý,
nebude to málo.*

*K tomu hádam predsa
pre potechu srdca
aj dostatok lásky,
lebo bez jej pásky
ťažko spájať ľudí.
Tá ich snáď zobudí,
privedie ich k činu,
keď treba prebudiť
v ľudoch človečinu.*

*Toto všetko – hrstka šťastia
nech púť vášho života mastia
v celom roku novom
vinšujeme srdcom vrúcim
a nie iba slovom...!*

Je tu rok 2009

1. str. →

Prezident Gašparovič, Brad Pitt, slovenský uponáhlaný milionár či drogový závislý známy, ale aj bezdomovec potrebuje občas úsmev, či ľudské objatie. A to je vraj dokonca zadarmo...

Registrujem, že i v povahe ľudí, ktorých práve nemám najradšej, hľadám nejaké pozitíva, prednosti. A prekvapivo ľudí, ktorých mám naozaj rád a milujem, tak práve pre ich malé ľudské či povahové nedostatky...

Nielen zdravý ľudský rozum, ale už aj celosvetová ekonomická kríza nám dostatočne nahlas pripomína: Spomaľme, príliš sme sa rozbehli.

S eurom, s optimizmom, ale aj s myšlienkou: Vždy nejako bolo, ale aj bude...

Šťastný Nový rok 2009.

Pavel Polka

Pochopila som... musíme byť dobrí

Štedrovečerný stôl, prestretý pre dvoch, blikajúce teplo malej sviečky, 2 tanieri na stole – pre mňa a pre moju mamu. Kým ona v tichu a v prítomí sviečky odriekava modlitbu pred jedlom, pozerám sa na prázdnu stoličku pri stole. Sedávala tam moja stará mama... „...na veky vekov amen“ – končí sa modlitba a mama hádže orechy do 4 kútov izby. Pod stôl ukladám balík slamy a mama chystá oblátky s medom. Myslím na ňu, na tú starú zhrbenú ženičku v čiernom. Je ticho, pozeráme sa s mamou na seba a zrazu nevieme, aký úkon sme vynechali – robíme to akosi mechanicky, tie tradície sú prázdne. Nie je tu ten, kto ich zakladal, kto vedel, čo znamenajú. My to nevieme, a tak len opakujeme to, čo pred nami robili trasúce sa láskavé ruky, ktoré to nestihli naučiť tie naše.

Často na ňu myslím, najmä na Vianoce. Je to asi prirodzené... Myslím na to, čo vpravievala – „Dievča, musíme byť vždy dobrí“. Hovorila to vždy vtedy, keď jej niekto ublížil, keď jej odoprel práva, vzal majetok, urazil ju, okradol, zneužil jej dôveru... A práve vtedy mala silu povedať tie slová – „Dievča, musíme byť dobrí. Vždy, aj keď nám robia zle.“ Keď ta udrú po líci nastav aj to druhé – myslím na to a krútim nesúhlasne hlavou, ale v srdci jej dávam za pravdu. Musíme byť dobrí vždy – a to „vždy“ znamená každý deň – aj v stredu, aj v sobotu, aj v máji a aj v septembri, aj na nový rok – nielen na Vianoce. Myslím na ňu a začínam chápať... Pochopila som... Objavila som tajomstvo večného života... Vďaka tej starej zošúverenej ženičke s tvárou plnou vrások, s trasúcimi sa rukami a nekonečne veľkým srdcom, už chápem – nie je dôležité, aké veľké činy urobíme, ale ako hlboko sa vryjeme ľuďom do srdca – tam budeme žiť naveky... (gm)

Nový rok nás privítal snehovou nádielkou.

Foto: (šh)

Rozvoj míľovými krokmi

Je dôležité, že sa vybudovalo oplotenie okolo katolíckeho cintorína a za pozornosť stojí aj premiestnenie a výmena autobusovej čakárne pred budovou fary. Sme však radi, že ako prví môžeme priniesť dôležitú správu o správnom smerovaní municipálneho developingu.

Nová etapa rozvoja Želiezoviec sa začala 11. decembra minulého roka krátko pred desiatou hodinou predpoludním, predtým, ako sa poslanci začali schádzať na posledné zasadnutie v roku 2008. Ale všetko po poriadku...

Pracovníčka MsÚ v Želiezovciach H. M. vstala v to ráno trochu skôr, akoby cítila, že sa s ňou udeje niečo neskutočné. Ranná rutina však na to dala na chvíľu zabudnúť. Raňajky pre rodinu, cesta do roboty a ranná káva v robote, ako obyčajne. Zamračené počasie tiež nenasvedčovalo, že by to mal byť výnimočný deň.

A predseda... Pracovníčka MsÚ H. M. si krátko po pol desiatej prichystala ihlu a pripravovala sa na veľkú vec. Chvíľu sa s ihlou pohrávala, neregistrujúc prekvapené pohľady kolegov a stránok, ale v tom momente sa jej pozornosť už upriamovala len na jediný cieľ. Vzala niť a jej kroky smerovali priamo do sobášnej siene... Urobila to. Jednoducho vyšla hore po schodoch, vošla do „sobášky“ a zašila diery v záclone. Ona tú diery naozaj zašila, vlastnými rukami (aspoň tvrdila, že jej nik nepomáhal). Niekoľkými stehmi akoby navrátila význam a váhu minútam, počas ktorých na zasadnutiach zastupiteľstva odznievali strategické návrhy na odstránenie diery. Je síce pravda, že záclona nie je vymenená, ale diera je jednoznačne preč...

Dokázali sme to. Rozvoj mesta môže pokračovať. Ruže na hlavnej ulici, pripravte sa!

Ladislav Levický

Zhodli sa na prioritách

Rozpočet mesta na tento rok bol prijatý po dosiahnutí širokého konsenzu mestských poslancov. Osvedčil sa systém niekoľkých čítaní, čo poskytlo možnosť postupne ho okresávať a zlepšovať. Pôdou pre dosiahnutie dohody o rozpočte boli zasadania rady úseku ekonomiky, na ktorých sa zúčastňovali poslanci a vedúci pracovníci mestského úradu. „Dost podrobne sme rozpočet prešli a pokúsili sme sa zapracovať všetky pripomienky. Do kapitálového rozpočtu sme zapracovali niekoľko investícií z projektových zdrojov: kanalizáciu, vodovod pre malú halu za železnicou, rekonštrukciu Sovieho domu, konzervovanie kaštieľa, biofermentor. Z vlastných zdrojov navrhujeme vybudovať parkovisko okolo domu kultúry s tým, že Jednota prislúbila prispieť 66 tis. eurami. Navrhli sme mestskému zastupiteľstvu dokončiť rozpracované projekty: sadová úprava lokality medzi Tržnou a Agátovou ulicou, dom smútku v Želiezovciach a kaštieľ,“ načrtnol vyhládsky rozvoja na tento rok koordinátor ekonomického úseku Ján Cserba.

(ik)

Pýtame sa poslanca

Je tu začiatok roka, obdobie hodnotenia a plánovania. Spýtali sme sa niekoľkých poslancov na názory v aktuálnych otázkach:

1. Ako hodnotíte prijatý rozpočet na tento rok?
2. Ako hodnotíte rok 2008 v samospráve?
3. Čo by ste chceli, ako poslanec, dosiahnuť v tomto roku?

Katarína Mocsyová

1. Moji odborne zdatní kolegovia a kolegovia poslanci pripravili prehľadný, detailne vypracovaný koncepčný rozpočet, ktorý nás podnecuje, aby sme rozvojovú činnosť vykonávali premyslene, s triezvym rozumom. Som rada, že do práce sa mohol zapojiť každý poslanec. Dostali príležitosť zapracovať balíček peňazí pridelených ich úseku.

2. V samospráve prebieha vážna práca, každý poslanec aj mestský zamestnanec pracuje na tom, aby vybudoval základy úspechu, aj keď si to vyžaduje mnoho-mnoho diskusií, trpezlivosti a obetí.

3. Rok 2009 považujem za prelomový, dúfam, že to bude rok vzostupu a že naša 2-ročná práca na budovaní základov prinesie očakávané ovocie.

Irena Turzová

1. Som viac spokojná než nespokojná.

2. Vcelku spokojná.

3. Uspokojíť základné existenčné a bytové podmienky sociálne slabších občanov a občanov na to odkázaných a podľa možností ich skvalitňovať.

Ladislav Vékony

1. Ja som sa zdržal hlasovania, lebo mi tam chýbali určité priority.

2. Mnoho vecí sme mohli riešiť ináč... Možno sa stali nejaké chyby, ktoré vyplývajú z toho, že je nás tam dosť nových poslancov, ktorí ešte len nabierame skúsenosti. Urobil sa kus roboty, pre občanov to však možno veľa neznamená, chýbajú tam nejaké konkrétnosti. Veľa vecí je len na úrovni teórie. Verím však, že za tie dva roky sme už nejaké skúsenosti nadobudli a že za tie zvyšné dva roky samospráva trochu pokročí ďalej.

3. Okrem iných vecí by som chcel dosiahnuť, aby sa konečne začalo robiť na dome smútku vo Svodove. Ja som to obyvateľom Svodova sľúbil, je to moja priorita.

Ján Cserba

1. Som v podstate spokojný, až na niektoré dane, ktoré sme zvýšiť nemuseli a predsa sme ich zvýšili. Rozpočet vznikol po dlhých debatách, kompromisoch, takto dlho sme rozpočet, čo si pamätám, ešte nerobili, je to dobre prelúsknuté.

2. Veľmi ťažko došlo k spolupráci najmä medzi novými poslancami, ktorí ešte nemajú také skúsenosti, nevedia ako funguje samospráva. Myslím si, že ešte stále je tam kameň úrazu.

3. Z začiatku nejaké sľúbené investície, ktoré sú zatiaľ len v tónoch.

Spracoval: (šh, ik)

Pred 50 rokmi sa začala výstavba kostola

Pri príležitosti 50. výročia polozenia základného kameňa súčasného reformátskeho kostola v našom meste sa v prvú adventnú sobotu konala slávnostná bohoslužba. Na podujatí organizovanom Reformátskym kresťanským cirkevným spoločenstvom sa o minulosti zmienil duchovný Tibor Révész.

Na jar 1945 ustupujúce nemecké vojská vyhodili čerstvo obnovený krásny kostol do vzduchu. O 13 rokov neskôr, sa pod vedením Károlya Kovácsa začala výstavba súčasného kostola, ktorý vysvítli o štyri roky neskôr na prvú adventnú nedeľu.

Na podujatí sa zúčastnil aj biskup László Fazekas. Asi 300 účastníkov pozdravil Pál Kiss, dekan Tekovského cirkevného územného spolku, Zoltán Bellai z Kaposváru a Péter Szenn z Harasztu (Chorvátsko), duchovní bratských cirkevných obcí a Rudolf Galgóc, železovský rímsko-katolícky dekan. Význam podujatia dodal Miešaný zbor Franza Schuberta. Prítomní odkryli mramorovú pamätnú tabuľu umiestnenú na stene obnoveného interiéru, ktorá je dielom miestneho kamenára Júliusa Tótha.

Plán na výstavbu kostola priniesol pred polstoročím Károly Kovács z USA. V r. 2002 sa sem dostal nový duchovný, pochádzajúci z povodia Uhu, Tibor Révész. Počas jeho 7-ročného pôsobenia bola obnovená veža a vchod, vykurovací systém, vymenená strecha, okná a dvere kostola a zmodernizovaný elektrický pohon zvonov. Mladý duchovný vyzdvihol najmä pomoc mesta, nemeckej charitatívnej organizácie GAW, bratských cirkevných obcí z Kaposváru a Barcsu a členov železovskej cirkevnej obce a presbitéria, ktorí prispeli k obnove materiálne aj morálne.

Gábor Ábel

Zámenná zmluva stále rezonuje

„V ostatnom čase sa na zasadnutiach MsZ často skloňoval výraz politická zodpovednosť poslanca na mestskej úrovni. Každý si ju vysvetľuje inak. Poslanec za 4 roky svoje postoje vyjadruje v jednotlivých hlasovaniach a ja som presvedčený, že je to jediná politická zodpovednosť poslanca,“ povedal pre naše noviny viceprimátor Pavel Polka, ktorý požiadal o zverejnenie výsledku hlasovania o uznesení, ktorým malo MsZ zrušiť svoje predchádzajúce uznesenie o schválení zámennej zmluvy na pozemky medzi mestom a Poľnohospodárskym družstvom Pohronie. „Majetky mesta sa týkajú nás všetkých. Práve tieto hlasovania vyvolali medzi občanmi zvýšený záujem, počul som o nich debatovať mladších i starších... Ja sa za svoje postoje nehanbím. Nech potom volič rozhodne, či postoje boli naozaj v prospech mesta,“ dodal viceprimátor. A napokon, výsledok hlasovania: za uznesenie č. 194/2008, t. j. za zrušenie predchádzajúceho uznesenia (odobrujúceho zámennú zmluvu) č. 162/2008 boli: Gulyás, Polka; zdržali sa: Csenger, Turzová, proti boli: Cserba, Mocsyová, Melczer, Récséi, Tomašovič, Martosy, Vékony. Spracovali:

(šh, ek)

„Najviac ma baví hudba“

Ádám Balla (na snímke vpravo) patrí medzi najtalentovanejších žiakov Základnej umeleckej školy Franza Schuberta v Želiezovciach. Hrá na klarinete,

ZUŠ (16. decembra) v Dome kultúry sa predstavil ako hráč na klarinete, zobcovej flaute, i ako spevák. Po koncerte sme ho oslovili:

klavíri i zobcovej flaute, účinkuje v skupine Gereben, ktorá sprevádza tanečný súbor Kincső, spieva v Miešanom zbore Franza Schuberta. Nedávno (4. októbra) na podujatí hudobné babie leto zažiaril skveým podaním niekoľkých džezových štandardov na klarinete. Bol jedným zo žiakov hudobného odboru želiezovskej ZUŠ, ktorí si zahrli so slávnym želiezovským rodákom Richardom Rikkonom v jeho programe Tri oriešky pre Richarda Rikkona (2. decembra). Na vianočnom koncerte žiakov

Ako sa ti hralo s Richardom Rikkonom?

- Dobré. Bol veľmi milý.

V súťaži Slovensko hľadá superstar sa o jeho prístupe pochvalne vyjadrovali i mladí speváci, ktorých sprevádzal a nám v rozhovore povedal, že predtým aj učil.

- To, že učil, som nevedel. Ale bol naozaj veľmi trpezlivý, dobre sa s ním hralo. Zahrli sme koncertino B-dur od Leopolda Kozeluha.

Počul som, že máš za sebou aj ďalšie úspechy. Spomenieš

niektoré?

- Na Nitrianskej lutne som získal zlaté pásmo. Tejto súťaže som sa zúčastnil už aj predtým, vtedy som hral na zobcovej flaute a získal som bronzové pásmo.

Čo chystáš v blízkej budúcnosti?

- V máji budú ďalšie súťaže, budem sa snažiť na nich uspieť čo najlepšie.

A v najbližších rokoch?

- Teraz chodím do 9. ročníka ZŠ. Rozhodujem sa, čo ďalej, lebo sa neplánujem hudbou živiť.

Prečo?

- Hudbou je ťažké sa užívať. Dokáže to Richard Rikkon, ktorý cestuje po celom svete.

A čím by si sa chcel živiť?

- Asi angličtinou. Samozrejme, nie ako učiteľ, ale ako tlmočník.

Nie je to škoda?

- Hudbe sa budem venovať popritom. Celkom určite.

Na akú školu sa teda vyberieš?

- Zatiaľ neviem. Buď pôjdem do Bratislavy na konzervatórium a zároveň na gymnázium, alebo zostanem v Želiezovciach a pôjdem na gymnázium a popritom budem dochádzať na konzervatórium. Teraz chodím na konzervatórium do Budapešti, kde študujem hru na ľudovej flaute.

Vďaka za rozhovor a veľa ďalších úspechov. Števo Hečko

Niekde boli Vianoce už 19. decembra. Napríklad v Dome kultúry v Želiezovciach, kde na podujatí Rockové Vianoce '08 vystúpili: Vendeatha, Nautilus (na snímke) a Rómeo Věrzik. Foto: (ic)

Richard Rikkon vystupoval v Želiezovciach

V utorok 2. decembra v Dome kultúry vystúpil želiezovský rodák – známy klavirista Richard Rikkon so svojim programom Tri oriešky pre Richarda Rikkona. Ako hostia v programe vystúpili: brat klaviristu Pavol Rikkon (husle) a žiaci Základnej umeleckej školy Franza Schuberta v Želiezovciach - Ádám Balla

(klarinet), Angéla a Attila Mézesovci (klavír) a Lilla Biriczová (gitara).

Na druhý deň si Richard Rikkon so svojim bratom Pavlom a manažérkou Ing. Alenou Wágnerovou v sprievode viceprimátora Pavla Polku pozrel mesto a jeho pamätihodnosti. Stretol sa s miestnym maliarom Jozefom Kanyukom, ktorý

bol plný dojemov z vydareného koncertu a venoval mu svoj obraz zobrazujúci Franza Schuberta lúčiaceho sa s kontesou Karolínou. Navštívil mestský úrad, kde sa zapísal do pamätnej knihy. Pri tejto príležitosti nám poskytol rozhovor, ktorý uverejníme v budúcom čísle.

(šh, foto: hg, aw)

„Myslím si, že sa za tých 40 rokov urobilo veľa.“

V r. 1959 – 1964 pôsobil na MNV v Jure nad Hronom, 1962 – 1964 na ONV v Leviciach. 1964 – 1976 tajomník MsNV v Želiezovciach, 1976 – 1981 tajomník MNV v Šalove, 1981 – 1989 opäť tajomník MsNV v Želiezovciach, 1989 – 1990 predseda MsNV v Želiezovciach, 1991 – 1998 primátor Želiezoviec. Muž, ktorý bol štyri desaťročia spätý s dňom v našom meste a tvorí most medzi dvomi érami... **Ladislav Dobrovický.**

MNV, ONV, MsNV, MsÚ... Celý váš život je spojený s verejnou správou. Už v detstve ste snívali, že budete tajomníkom alebo predsedom MsNV? Čím ste chceli byť?

- Chcel som byť stavebným inžinierom, ale dopraveným. Po maturite som išiel študovať do Prahy. Na štipendium bolo potrebné mať priemer známok do 2,5, ja som však dosiahol 2,8. Rodičia finančne nestačili, otec mal TBC, starší brat bol vojak, mladší brat chodil do školy. A tak som sa po polroku vrátil domov – do Svodova a umiestnil som sa v Jure nad Hronom na MNV.

Čo ste tam robili?

- Všetko. Bol som matrikár, ekonóm, účtovník... Mal som na starosti dve obce, Jur aj Žemliare, ktoré mali vtedy 300 obyvateľov. V pondelok a vo štvrtok dopoludnia som robil v Žemliaroch. Vtedy sa ešte aj dane inkasovali, bolo treba chodiť z domu do domu. Vy si to nemôžete pamätať, ale vtedy bola lepšia evidencia na hospodárske zvieratá, ako na ľudí (smiech). Ešte aj za prasce sa platili poplatky. Keď som tam začal robiť, nemal som ani 18 rokov.

Ako je to možné?

- Práve vtedy prišli tie 8-ročné školy a ja som chytil 8-ročku tu v Želiezovciach. Teda 3 roky a potom jedenásťročka. Tým som získal jeden rok. Maturoval som v Štúrove v r. 1958, mal som vtedy 17 rokov a jeden mesiac. Aby som mohol robiť matrikára, ministerstvo vnútra mi muselo dať súhlas. Pracoval som tam až do vojenčiny, absolvoval som ŠDZ – školu dôstojníkov v zálohe. Ako podporučík som sa vrátil domov. Zašiel som na ONV do Levíc, kde mi tajomník Ing. Jozef Kolárik povedal, že má málo ľudí a že ma potrebuje tam. Tak som od roku 1962 do roku 1964 pracoval na ONV v Leviciach.

Čo ste tam mali na starosti?

- Bol som samostatný referent na organizačnom odbore. Bola to zaujímavá práca, mal som na starosti 38 obcí. Chodil som z jednej dediny do druhej. Mal som Peráka, dobrá mašinka to bola. Doteraz, keď kupujem benzín, si spomínam, ako sme nadávali, keď vtedy zdražel z dvoch korún na 4 koruny za liter. A teraz je 40... (smiech)

Ako ste sa potom v roku 1964 dostali do Želiezoviec?

- Dostal som to ako úlohu.

Úlohu ísť pracovať do Želiezoviec?

- Áno. Vtedy sa dávali stranické úlohy. A ja som v máji 1964 dostal ako úlohu ísť robiť tajomníka MsNV v Želiezovciach. Mal som 23 rokov a nebolo mi všetko jedno. Bola to dôležitá funkcia. Vhod mi prišli skúsenosti, ktoré som dovtedy získal na národných výboroch, najmä v Jure nad Hronom. Predsedom bol Michal Lipovský a boli tu ženy, ktoré tu pracovali už niekoľko rokov – Kišďurková, Jamáriková, Jurkovičová, Budaváriová... Počul som, ako sa vyjadřili, že vedia viac ako ja. Už vtedy som však hovoril, že jeden funkcionár má vedieť o všetkom niečo, kým pracovník na určitom úseku o niečom všetko. A ja som ten základ zo všetkého už mal. Ale vychádzali sme spolu dobre.

Prečo ste potom odišli do Šalova?

- Tajomníka v Želiezovciach som robil až do r. 1976 a vtedy vymysleli, že z troch MsNV v okrese musí byť na jednom tajomníčkou žena. Stala sa ňou Mária Kišďurková. Ja som podpísal, že sa vraciam na okres, ale vtedy som dostal ďalšiu úlohu – ísť za tajomníka do Šalova. A viete, v Šalove žije mnoho cigánov – takých naslovovzatých cigánov. Na okrese si asi mysleli, že ma tí cigáni dajú do laty. A poviem vám, do roku 1976 obec Šalov socialistickú súťaž nevyhrala ani raz. To znamená, že napr. poslanci nevedeli, čo sú odmeny a pod. A po mojom príchode sme v našej kategórii štyrikrát za sebou získali prvé miesto! Poslanci tam boli jednoduchí ľudia, ale dalo sa s nimi pracovať.

V čom spočívali kritériá socialistickej súťaže?

- Išlo najmä o skrášlenie obce, čistenie a budovanie chodníkov. Robilo sa väčšinou v Akcii Z, to znamenalo, že určité množstvo finančných prostriedkov sme dostali, zvyšok bolo potrebné odpracovať brigádnicky. Napríklad sme mali v pláne vybudovať 500 m chodníkov a my sme za tie peniaze urobili raz toľko – vyše kilometra. Dedina bola asfaltovaná

Obraz v r. 1964, vykonávajú ho Ladislav Dobrovický a Mária Kišďurková

len na 50 %, v cintoríne nebol zdroj vody... Všetko sme dosiahli. A po piatich rokoch zase prišli za mnou a presviedčali ma, aby som sa vrátil do Želiezoviec.

Opäť išlo o stranickú úlohu?

- Nie. Presviedčali ma, že som potrebný tu v Želiezovciach, lebo že sem príde mladý predseda z Levíc – JUDr. Vladimír Ličko. Takže od roku 1981 až do novej revolúcie sme bojovali spolu.

Ako sa vám s ním spolupracovalo?

- Veď sa pamätáte. Nechcem ho kritizovať, už nežije... Mal problém komunikovať s ľuďmi, vrátane pracovníkov. Považovali ho za povýšeneckého. Bol právnik, ja som právo nechal v štvrtom ročníku...

Vy ste študovali právo?

- Áno, ale v štvrtom ročníku som sa na jednu skúšku nepripravil, profesor ma vyhodil a ja som mu v zlosti povedal: „Súduh profesor, nie na tom záleží, čo mi vy dáte.“ A to som nemal. Otázka znela: „Čo je spoločnosť?“ Povedal som o spoločnosti všetko.

Profesor však žiadal jednu definíciu, ktorú napísal do skrípt: „Spoločnosť je produkt vzájomného pôsobenia ľudí na seba.“ To som mal povedať. Mňa vyhodil a druhého, čo išiel po mne zastavil hneď vo dverách a pýtal sa na tú definíciu... Vyhodil aj tretieho. A štvrtý dostal za tú jedinou vetu jednotku. Nuž, moja chyba. Mal som ísť aj tretí raz na skúšku. Škoda, lebo právo ma zaujímal.

Ale doteraz si tú definíciu pamätáte.

- No veď to. Do konca života si ju budem pamätať. No ale ako som už hovoril, právo som neskončil, ale keď som na súde zastupoval mesto ja, mesto vyhralo...

Po novembri 1989 však nastal zvrät...

- Prišla revolúcia a Ličko mal dosť nepriateľov. Bolo povedané, aby sme odstúpili obaja. Dal som výpoveď, aj on dal hneď výpoveď. Ja som sa však zároveň prihlásil za predsedu. Tak zo mňa urobili predsedu a on vypadol. Rok som bol predsedom a potom, v prvých slobodných komunálnych voľbách som zvíťazil, aj keď... Ja som tiež maďarskej národnosti, študoval som na maďarskom gymnáziu. Ja som sa však nikdy nepozeral na národnosť, pozeral som sa na ľudí. Či Slovák, či Maďar, funkcionár má slúžiť jednému, druhému, tretiemu...

Na vás sa však, možno vďaka vašim vtedajším protikandidátom, hľadalo ako skôr na Slováka.

- Tak Slováci áno, ale 52 % bolo Maďarov a vtedy... Ešte nebola maďarská koalícia, ale Spolužitie, MKDH a MNI (Maďarské kresťansko-demokratické hnutie a Maďarská nezávislá iniciatíva). Uдали ma, že som údajne v Domove dôchodcov vo Svodove prehováral ľudí, aby za mňa hlasovali. Samozrejme, nebola to pravda. Úsmevné však bolo

to, že v tom domove bolo len 20 dôchodcov a ja som zvíťazil o 46 hlasov. Takže ak by som tam aj bol a všetci by hlasovali za mňa, nestačilo by to. Bol z toho súd. Nakoniec sme však Adamceka dali za zástupcu primátora a oni to stiahli. Bolo to úsmevné, ale necítil som sa príjemne.

Aká bola vaša ďalšia spolupráca?

- Nebolo to jednoduché. Mali dve tretiny poslancov, boli vo väčšine. Mňa nevolali ani na jedno zasadnutie ich straníckej skupiny. Ale čo chceli, to presadili. Napríklad tá nepríjemná udalosť začiatkom roku 1995 – výberové konanie na riaditeľa MsOS vyhrala Magdaléna Holková, mestské zastupiteľstvo ju však neschválilo a riaditeľom sa stal Gábor Ábel, ktorý skončil ako druhý. Ja som nemohol robiť nič. Bolo mi z toho zle, lebo to bolo neľudské. Keď niekto zvíťazí a nedáme mu možnosť... To sú také veci v živote, na ktoré človek nikdy nezabudne, ktoré bolia doteraz...

Za vášho pôsobenia ľudí trápil aj nedostatok pitnej vody...

- Áno, to bolo tiež nepríjemné. V tom období tieto naše studne nedávali dostatok pitnej vody, voda bola zastavovaná a spúšťaná v niektoré hodiny. Ešte horšie to bolo v panelákových na vyšších poschodiach. Ľudia prichádzali z práce a nemali sa v čom umyť... Nadávali mi, urážali a ja som to musel hltáť. Pritom vodu dodáva vodárenská spoločnosť, ale všetko bolo len na mňa. Chodil som do Bratislavy a vybavoval, skúšal som všetko možné ale nakoniec to vyšlo... Riaditeľ odboru vodného hospodárstva na ministerstve mi hovorí: „Laco môj, to máme šťastie, bolo to o 5 minút 12.“ A dotiahli sme sem vodu z Kolty za 120 miliónov korún.

Prečo o 5 minút 12?

- Lebo keby sa nám to vtedy nepodarilo, čakali by sme ešte možno 5 rokov. Bola nejaká štátna akcia, ktorá bola dôležitejšia, ako táto železovská. No ale vtedy, keď tá voda prišla sem, to bol pre mňa zážitok. A ľudia sa na mňa prestali hnevať. Bolo mnoho príjemných i nepríjemných vecí...

Na ktoré z tých príjemných vecí najradšej spomínate?

- Rád spomínam na tie každoročné folklórne slávnosti Csemadoku, to množstvo ľudí... To bol zážitok. Viete, niekedy som tak porozmýšľal, čo všetko dobré bolo v Želiezovciach. Keď som spočítal, že tu bolo viac ako 3000 možností zamestnania. Štátne majetky, JRD, SES, OSP, ŽBS, Jednota, Komunálny podnik, Tehelňa... Bolo krásne sledovať, ako sa to mesto rozrastá. V roku 1964 tu okrem tých štvorbytoviek na Sacherovej a Komenského ulici a 40-bytovky pri nemocnici žiadne bytové domy neboli! V októbri 1964 mali Pozemné stavby Nitra začať stavať tie štvorposchodové činžiaky na Fučíkovej ulici. Stavaf nezačali, napriek tomu, že koncom roka 1964 bolo vhodné počasie. Napísal som novinový článok o tom, ako si nestoja za slovom. Vraj aby som ho stiahol. Povedal som, že stiahnem, ak do marca začnú stavať tak, ako si to ja predstavujem. V marci 1965 začali stavať. Boli to vlastne prvé činžiaky v Želiezovciach. A potom nasledovali ďalšie.

Ja som patril medzi vekovo najmladších funkcionárov, ale funkčne som bol najstarší. Bol som šťastný, keď sa mi podarilo niečo dosiahnuť. I keď teraz sa hovorí, že to nebemtie nie je dobre postavené. Ale predtým tu nebolo žiadne mesto. Navštevovať tu kúpalsko, postavili sme ho v Akcii Z. V rokoch 1964 – 1965 sme ohradzovali štadión. Viem, že tie cestičky nie sú najlepšie zaasfaltované, ale my sme boli radi, že tam nie sú poľné cesty. Začal sa budovať vodovod a kanalizácia. Viete, koľko litrov pálenky (smiech) som vláčil do Bratislavy, aby sa tá akcia začala? Vodovod sa stavať začal, ale kanalizáciu stavať nechceli, lebo kým Petrochema Dubová, najväčší znečisťovateľ Hrona, čističku hotovú nemala, zatiaľ sa žiadna ďalšia čistička stavať nemohla. Od toho však záviselo stavanie sídlisk – jedného, druhého, tretieho... Lebo keď nie je čistička, nie je kanalizácia, kde to pustíte? A nemôže pokračovať ani výstavba.

Kým tu nebola kanalizácia, boli len žumpy?

- Boli žumpy. Predtým robili trativody. Žumpa odtok hore a voda otekala do ďalšej. Fakticky znečisťovali spodné vody. Keď sa prišlo na to, že je to zlé, zakázali to. Potom horko-fažko povolili, že jedna

tretina, hovorím o samotných Želiezovciach, bude odkanalizovaná - hlavný ťah. Keď sa to aspoň tak podarilo, bol som rád. A ďalej - Levice mali plyn, Tlmače mali plyn, Šahy mali plyn, my sme nemali plyn. Koľko som bojoval za plynofikáciu... Vtedy to bolo veľmi dobré, lebo plyn bol lacný.

Plynofikácia sa začala až v 80-tych rokoch...

- Áno. A prebiehala po etapách. Peniaze sme nemali, museli sme brať pôžičky. A pôžičky na to nechceli veľmi dávať. Mój nástupca JUDr. Géza Nagy potom tvrdil, že som mesto nechal v dlhoch. Ja som v kase nechal 2 milióny čistých peňazí a 18 miliónový dlh. Ale nám bol SPP dlhý 21 miliónov korún, lebo sme platili celú plynofikáciu. A tých 21 miliónov prišlo hneď v prvých štyroch rokoch späť.

Vo voľbách v roku 1998 ste už neuspeli...

- Nebojoval som o to. Bol som členom SDL, ktorá bola niekoľko mesiacov v Moravčíkovej vláde, vtedy sme nič z štátnych dotácií dostali. Nie veľa, ale niečo áno. Ale potom, po voľbách v r. 1994 SDE nešla do koalície s HZDS. Hodnotili sme to ako zlý krok Weissovcov. Samozrejme, z hľadiska nášho

mesta. Potom mestá, v ktorých bol primátor za HZDS a SNS, dostávali dotácie na všetko možné. Ja som nemohol vybaviť nič. A dostať v jednom roku 2 milióny korún a nedostať nič je rozdiel. A Želiezovce už nedostali ani halier. Nemohli sme preto dosiahnuť také výsledky. A to ma znechutilo. Preto som už potom nebojoval... Za tých podmienok je už to úspech, že sa tá plynofikácia vôbec začala. Vcelku si myslím, že sa za svoju robotu hanbiť nemusím. Keď si spomeniem, ako vyzerali Želiezovce v 50-tych rokoch... Samé dedinské objekty. Spomínam si, ako sme sem dotiahli bižutériu. To bolo také obdobie, keď my sme platili alebo podplácali vínom. Štátne majetky alebo niektorí ľudia by vedeli rozprávať, koľko vína do Čiech odišlo, aby tá prevádzka tu bola. Myslím si, že nebolo správnym rozhodnutím odtrhnúť sa od materského podniku. Tlmače sa neodtrhli a Preciosa funguje... U nás to vyšlo navnívoč.

Alebo Hotel Hron... Prednú časť postavila Jednota a tú väčšiu miestnosť sme robili v Akcii Z. V Akcii Z sme postavili aj predajňu potravín vo Svodove, aj predajňu a pohostinstvo na Krátkej ulici (Peklo – pozn. red.). Myslím si, že sa za tých 40 rokov urobilo veľa.

Spomínali ste, že v tej predchádzajúcej dobe sa platilo najmä alkoholom...

- Áno, to bola taká doba. Teraz už alkohol nesmiem piť. Volakedy som si vypil, to je pravda. Ale niekedy to bolo povinné pitie. Povinné, naozaj. Ak ste s niekým chceli niečo vybaviť, museli ste ísť s ním a zaplatiť. Išlo to do peňazí. Keď ste nevládali piť, ako on, nebolo dobre. Dnes je to asi zaujímavé, ale vtedy to tak chodilo.

Ako sa pozeráte na súčasný vývoj v meste?

- Myslím si, že to chlapci robia dobre. Bol som sa pozrieť na ten územný plán. Je tam veľa zaujímavých riešení, som zvedavý, čo z toho sa bude realizovať. Nechápem však, načo by v Želiezovciach boli internáty. Myslím si, že na oboch školských dvoroch treba vybudovať dobré ihriská a pod. Ale internát? Neverím, že niektorí rodič z Veľkých Ludimiec alebo zo Šaroviec dá svoje dieťa na internát. A z väčšej diaľky sem žiaci necestujú. Nemáme tu také zaujímavé školy. Možno, keď budú mať Želiezovce 50 000 obyvateľov. Toho sa však ja a myslím si, že ani vy nedozijete.

Pali Bakony architektúre rozumie, to som už zbadal. Pali Polka vie dobre rečniť. Oboch poznám odmalicka. Ale ako som už povedal, funkcionár má vedieť o všetkom niečo. Aby ho v kolektíve neodsunuli na druhú kolaj. Ku všetkému musí vedieť niečo povedať.

Sledujem, čo sa v meste deje, fandím tomu, z niečoho mám možno obavy. Ale aj ja, keby som znovu išiel do tých funkcií, veľa vecí by som dnes robil ináč.

Čo by ste napríklad robili ináč?

- Veľa vecí. A okrem toho, poviem to otvorene, viac by som myslel aj na seba a svoju rodinu. Mnoho ľudí v Želiezovciach aj okolí mi hovorí, že som blbec. Vo Svodove sme s manželkou a synom bývali v rodičovskom dome. S matkou, otcom a mladším bratom. Boli tam dve izby... Auto som vtedy ešte nemal, chodil som na bicykli. V sobotu som chodil sobášif. V čiernych šatoch na bicykli zo Svodova a späť. Napísal som, že ak nedostanem byt, odídem. Až v roku 1967 sme dostali tento byt. Je iné bývať tu a žiť s tým mestom.

Čím sa teraz zaoberáte?

(smiech) - Poviem vám svoj zážitok. Dnes som o štvrtý išiel ku Hronu. Chodím tam každý deň, okrem soboty a nedele. V sobotu a nedeľu je tam veľa ľudí. Tento týždeň som mal veľmi slabý. Jedného kaprika som chytil. A dnes som chytil štyroch. A takýchto. Asi 30 cm.

Chceli by ste niečo odkázať našim čitateľom?

- Áno. Nech každý článok prečítajú, lebo zo všetkého sa môžu niečo naučiť, spoznať svoje okolie, svoj rodný kraj.

To rád počujem.

- Mal som jednu učiteľku, učila nás maďarčinu a tvrdila, že zlej knihy niet. Všetko, čo človek prečíta, zo všetkého sa učí. Len ľudia sú niekedy zlí, že nesprávne chápajú veci.

Nie som si istý, či to platí aj dnes, keď aj v knihách možno čítať hlúposti...

- Ale áno, aspoň sa naučíme, čo je hlúposť. Aby sme sa naučili, čo nemáme robiť, musíme to najskôr spoznať. Treba si uvedomiť, čo je nesprávne a robiť to ináč.

Ďakujem za rozhovor

Števo Hečko

Charita trochu inak

Vďaka originálnemu nápadu Jozefa Kanyuka malo vlni krajšie Vianoce 16 rodín, ktorým sa dostalo z finančného výťažku dobročinnnej aukcie. Mikulský maliar ponúkol svoje diela do aukcie s tým, aby bol celý výťažok venovaný sociálne odkázaným rodinám. Jeho príklad oslovil tento rok viacerých. Na Mikuláša sa opäť konala aukcia v rámci projektu Art for Help – Umenie pre pomoc, tentoraz pod záštitou občianskeho združenia Formica a s ponúkanými dielami od 8 autorov.

Organizátori pripravovali podujatie niekoľko mesiacov, oslovili a pozvali mnohých možných záujemcov, preto počítajúc s hojnou účasťou umiestnili podujatie do veľkej sály domu kultúry. Svoje diela okrem Jozefa Kanyuka ponúkol na predaj aj Ladislav Szűcs, Ivana Straňáková, Vlado Rúfus st., Roman Princ, Alexander Ottmár, Štefan Hornák a Adrián Ferda. Do aukcie venovali spolu 52 diel, z ktorých sa predalo 39. Prihlásilo sa 12 licitujúcich, 10 z nich sa aj zapojilo do dražby. Príjem z predaných diel predstavoval

45 000 Sk (1493,73 €). Vďaka podujatiu, resp. Želiezovčanom žijúcim v zahraničí, ktorí sa na ňom zúčastnili osobne aj prostredníctvom zástupcov, sa diela z aukcie dostali aj za hranice Slovenska, do Spojených štátov a Veľkej Británie.

Aukcia sa vcelku vydarila, predalo sa viac diel ako vlni, hoci záujemcov o kúpu bolo iba o dvoch viac. Aj príjem z predaja diel bol vyšší, i keď iba nepatrne, lebo vy-

volávajúca cena diel bola nižšia ako vlni. V niektorých prípadoch preto predstavoval nákup výtvarných diel prostredníctvom aukcie mimoriadne výhodný nákup. Aj preto je nepochopiteľný malý záujem, najmä miestnych obyvateľov. Prišiel však záujemca z Dunajskej Stredy, vášnivý zberateľ obrazov od maliarov z južného Slovenska Pál Cséfalvay, ktorý dokonca niekoľkokrát po odklepnutí a získaní obrazu cenu dobrovoľne zvýšil. Prišiel aj miestny lekár Peter Palásti, ktorý si kúpil šesť obrazov, aj miestny poslanec Róbert Gulyás, ktorý v ostrom zvyšovacom boji získal najdrahší obraz, dielo Vlada Rúfusa za 4700 Sk (156 €).

Celkovo však bolo málo záujemcov, málo účastníkov. Podujatie potrebuje ďalej zrieť. Keď sa za rok dokázalo k šľachetnej myšlienke a vizionárovi pridať sedem ďalších umelcov, o rok sa snáď pridajú noví záujemcovia.

(cy)

Z dňa otvorených dverí v prezidentskom paláci

Koncom roka som mal spolu so žiakmi 9. ročníka miestnej ZŠ možnosť nahliadnuť do reprezentačných a pracovných priestorov prezidenta SR Ivana Gašparoviča v Grassalkovichovom paláci v Bratislave.

Palác nesie meno grófa Antona Grassalkovicha, svojho prvého majiteľa, blízkeho poradcu cisárovnej Márie Terézie, ktorý ho dal postaviť ako svoje letné reprezentačné sídlo. Jeho častými hosťami bývali príslušníci panovníckej rodiny, ktorí tam aj počas korunovácií bývali. Napríklad po korunovaní Leopolda II. (1790) sa konala v paláci slávnostná večera a po nej bál. Vtedy bola v palácovej kaplnke sv. Barbory uložená aj kráľovská koruna.

Palác bol sídlom aj prezidenta vojnového Slovenského štátu, po II. svetovej vojne predsedu Zboru povereníkov a potom bol ústredným Domom pionierov a mládeže Klementa Gottwalda. Od roku 1996, po dôslednej rekonštrukcii, je rezidenciou prezidenta Slovenskej republiky.

Nádherne dvojramenné rokokové schodisko ozdobené alegorickými motívmi štyroch ročných období sa na prvom poschodí, víta oficiálnych však pôsobí menšími beroch. Prehliadli sme pracovne hlavy štátu a

Vychádzame do sú ukážky limuzín a

väčšie zoskupenie ľudí a uprostred neho v bezprostrednej neformálnej besede prezidentský manželský pár. Pán prezident je voči svojim hosťom, ktorí prišli zo všetkých častí Slovenska, veľmi pozorný, s úsmevom odpovedá na množstvo zvedavých otázok, počúva hru na fujare a potom si sám tento hudobný nástroj vyskúša. Na inom mieste vidíme akademika Milana Čiča, vedúceho prezidentskej kancelárie a prvého ponovembrového predsedu vlády SR. Voľne sa prechádzame po záhrade a prezeráme si stromy, ktoré počas svojich návštev zasadili hlavy štátov a iné významné osobnosti. Pri každom je pamätná tabuľa informujúca, ktorá osobnosť a kedy strom zasadila. Opúšťajúc záhradu sa ocitneme v hlučnej ulici hlavného mesta a pokračujeme v ďalšom naplánovanom programe tohto nezabudnuteľného dňa.

PaedDr. Jozef Výboch

bí, nás priviedlo do slávnostnej di. V nej prezident vymenúva hostí. Je nádherhá, v skutočnosti rozmermi ako v televíznych zási jednotlivé salóniky, vrátane Kaplnku sv. Barbory...

záhradných priestorov, kde policajných vozidiel. Tu vidíme

Vianočný koncert

Dňa 16. decembra sa v Dome kultúry konal tradičný predvianočný koncert žiakov hudobného odboru Základnej umeleckej školy Franza Schuberta v Želiezovciach spojený s vystúpením žiakov tanečného odboru, výstavou a burzou prác žiakov výtvarného odboru. Dobré pripravený koncert opäť ukázal, že v našom meste sa slubne vyvíja niekoľko talentov, na ktoré môžeme byť hrdí.

(sh)

Aktuálne termíny vývozu separovaného odpadu

Mestský úrad Želiezovce oznamuje občanom, že zber separovaného odpadu v mesiaci január sa uskutoční v dňoch:

26. januára z rodinných domov časti Svodov a Mikula,

27. januára z rodinných domov z ulíc: Záhradná, Hurbanova, Poľná, Fr. Kráľa, Orgovánová, Gorkého, Krátka, Tichá, Pionierska, Kossuthova, Kherndlova, Sacherovala, Potočná, Vrbová, Školská, Štúrova, Jesenského, SNP (časť Želiezovce), Jarmočná a Cintorínska.

28. januára z rodinných domov z ulíc: kpt. Nálepku, Ružová, Mierová, Železničná, Hviezdoslavova, Adyho, Dózsova, Fučíkova, Schubertova, Úzka, Trzná, Petófiho, Lipová, Nezábudková, Brezová, Agátová, Tulipánová, Narcisová, Nová, Poštová, Sládkovičova, Jilemnického, Hronská, Jókaiho a Zlatnícka.

29. a 30. januára z obchodov

S odvážaním začíname o 8. hodine ráno, preto vás žiadame, aby neviazané vrecia s odpadom boli vyložené včas pred vaším domom.

€uro – aké je?

Eurové mince

Na jar 1996 na zasadnutí rady ECOFIN vo Verone sa členské štáty Hospodárskej a menovej únie (HMÚ) dohodli, že eurové mince budú mať spoločnú európsku a charakteristickú národnú stranu. V roku 1997 boli na spoločnú stranu eurových mincí vybrané 3 návrhy Luca Luyxa z Kráľovskej belgickej mincovne. Zobrazujú tri rôzne mapy Európy. V pozadí sú umiestnené hviezdy symbolizujúce Európsku úniu. Mapa na minciach 1, 2 a 5 centov zobrazuje vzťah Európy k ostatnému svetu, na minciach 10, 20 a 50 centov symbolizuje Európsku úniu ako skupinu jednotlivých štátov. Zvýraznenie jednoty tej istej skupiny štátov je na minciach 1 a 2 euro. Voľba námetov na národné strany mincí bola ponechaná na jednotlivé členské štáty. Eurové mince vydávajú jednotlivé členské

štáty HMÚ. Vydané mince v nominálnych hodnotách 1, 2, 5, 10, 20 a 50 centov, 1 a 2 eurá sú platné na území všetkých štátov eurozóny, bez ohľadu na štát, ktorý ich vydal.

Minca 1 euro má biely stred a žltý medzikružok, minca 2 eurá má žltý stred a biely medzikružok. Všetky mince majú okrúhly tvar, okrem mince 20 centov, ktorá má tvar „španielskeho kvetu“ (na obvode mince je 7 malých oblúčikov smerujúcich do stredu mince).

Od 1.1.2002 môžu vydávať v obmedzenom množstve eurové mince aj niektoré európske štáty, ktoré používajú v peňažnom obeh národnú menu iného štátu: Monako (francúzsky frank), San Marino a Vatikán (talianska líra). Líšia sa iba vlastnou národnou stranou.

1 cent: Priemer: 16,25 mm, Hrúbka: 1,67 mm, Hmotnosť: 2,30 g, Tvar: okrúhly, Farba: červená, Zloženie: oceľ pokovaná meďou, Hrana: hladká

2 cent: Priemer: 18,75 mm, Hrúbka: 1,67 mm, Hmotnosť: 3,06 g, Tvar: okrúhly, Farba: červená, Zloženie: oceľ pokovaná meďou, Hrana: hladká s ryhou po obvode

5 cent: Priemer: 21,55 mm, Hrúbka: 1,67 mm, Hmotnosť: 3,92 g, Tvar: okrúhly, Farba: červená, Zloženie: oceľ pokovaná meďou, Hrana: hladká

10 cent: Priemer: 19,75 mm, Hrúbka: 1,93 mm, Hmotnosť: 4,10 g, Tvar: okrúhly, Farba: žltá, Zloženie: tzv. severské zlato, Hrana: tvarovaná s hrubým vrúbkovaním

20 cent: Priemer: 22,24 mm, Hrúbka: 2,14 mm, Hmotnosť: 5,74 g, Tvar: tzv. španielsky kvet, Farba: žltá, Zloženie: tzv. severské zlato, Hrana: hladká

50 cent: Priemer: 24,25 mm, Hrúbka: 2,38 mm, Hmotnosť: 7,80 g, Tvar: okrúhly, Farba:

žltá, Zloženie: tzv. severské zlato, Hrana: tvarovaná s hrubým vrúbkovaním

1 euro: Priemer: 23,25 mm, Hrúbka: 2,33 mm, Hmotnosť: 7,50 g, Tvar: okrúhly, Farba: vonkajšia časť je žltá, vnútorná časť biela, Zloženie: vonkajšia časť je z niklovej mosadze, vnútorná časť obsahuje tri vrstvy: medinikel/nikel/medinikel, Hrana: prerušo-

vané jemné vrúbkovanie

2 euro: Priemer: 25,75 mm, Hrúbka: 2,20 mm, Hmotnosť: 8,50 g, Tvar: okrúhly, Farba: vonkajšia časť je biela, vnútorná časť žltá, Zloženie: vonkajšia časť je z mediniklu, vnútorná časť obsahuje tri vrstvy: niklová mosadz/nikel/niklová mosadz, Hrana: jemné vrúbkovanie s nápisom

Slovenské strany eurových mincí

Dvojkríž na trojvrší – 1 euro, 2 eurá

V strede mince je vo vnútornom kruhu vyobrazený dvojkríž na trojvrší, ktorý je erbom štátneho znaku Slovenskej republiky. Na pozadí dvojkríža je kompozícia štylizovaných skál. Vpravo od dvojkríža je v opise vnútorného kruhu zdola nahor nápis „SLOVENSKO“ a vľavo od dvojkríža je letopočet. Nad trojvrším vľavo je umiestnená značka mincovne a vpravo sú štylizované iniciálky mena a priezviska autora výtvarného návrhu, Ivana Řeháka „IŘ“. V medzikruží je dvanásť do kruhu umiestnených hviezd Európskej únie; tri z nich (alt. z ktorých tri) sú zakomponované do spodnej časti trojvršia.

Na hrane dvojeurovej mince je nápis SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Začiatok a koniec

nápisu je oddelený dvomi hviezdami, medzi ktorými je lipový list.

Bratislavský hrad – 10 centov, 20 centov, 50 centov

V strede mince je v naznačenom vnútornom kruhu vyobrazený Bratislavský hrad, ktorý je charakteristickou dominantou hlavného mesta Slovenskej republiky - Bratislavy. V ľavej časti mince je do motívu Bratislavského hradu zakomponovaný štátny znak Slovenskej republiky. Pod Bratislavským hradom je letopočet a pod ním v opise vnútorného kruhu je zľava doprava nápis „SLOVENSKO“. Pri ľavom okraji vnútorného kruhu je značka mincovne a pri jeho pravom okraji sú štylizované iniciálky mien a priezvisk auto-

rov výtvarného návrhu Jána Černaja „JČ“ a Pavla Károlyho „PK“. Pri okraji mince je do kruhu umiestnených dvanásť hviezd Európskej únie.

Kriváň – 1 cent, 2 centy, 5 centov

Na minci je vyobrazený tatranský štít Kriváň, ktorý je považovaný za symbol ochrany slobody a svojbytnosti slovenského národa. V strede mince je nápis „SLOVENSKO“ a pod ním letopočet. Pod letopočtom je štátny znak Slovenskej republiky. Po jeho ľavej strane je značka mincovne a po jeho pravej strane iniciálka priezviska autora výtvarného návrhu Drahomíra Zobeka „Z“. Pri okraji mince je do kruhu umiestnených dvanásť hviezd Európskej únie.

*Želiezovské spomienky***Úžitkové pozemky v Želiezovciach**

Práve na dvoch posledných zasadnutiach zastupiteľstva v roku 2008 sa rozhodovalo o podivnej výmene pôdy medzi mestom Želiezovce a miestnym Poľnohospodárskym družstvom. Väčšina poslancov prekvapivo súhlasila, aby mesto odovzdalo PD v Želiezovciach 36 ha ornej pôdy v intraviláne mesta a ako výmenu dostalo od uvedeného družstva 6 ha pôdy povedľa povodňovej hrádze od miestneho bitúnku až po most. Pre mňa divná výmena a veľkorysť. A akoby nestačilo, v decembri pre majiteľov miestnych poľnohospodárskych pôd opäť väčšina odhlasovala azda až šokujúci nárast poplatkov za pôdu...

V histórii Želiezoviec bola práve veľkorysť vždy radšej v prospech majetku mesta, alebo ich obyvateľov. V najťažších chvíľach po prvej svetovej vojne sa dokonca aj miestna grófká pokúšala vyjsť v ústrety ekonomicky sa trápia- cemu obyvateľstvu nášho mesta. Priestor západne od štátnej cesty pri parku až k železničnej trati bol mimoriadne riedko obývaný. Úradným rozhodnutím číslo 2561/1923 grk., ktorú podpísala vlastnoručne grófká Ernestína Coudenhove, ako vnučka Márie Esterházy a za úradnú mocnosť správca pozemkovej knihy

v Leviciach K. Hoffmann. V dokumente z 9. septembra 1923 čítam: Ako majiteľka uvedeného priestoru blahosklonne odovzdávam stavebné pozemky doľu uvedeným 91 želiezovským občanom s manželkami a rodinnými príslušníkmi v priemere 300 štvorcových siah na výstavbu a povzdvihnutie životnej úrovne. A naozaj, v priebehu niekoľkých mesiacov sa toto priestranstvo dobudovalo rodinnými domami so záhradami. Grófká si vyhradila len podmienku, že ako zvukovo izolačný priestor si ponechá v celej dĺžke náprotivný pás jednoliateho pozemku pozdĺž grófskeho parku. Ako už vieme, aj tento priestor sa dobudoval, a to nemocni- ničnými a tzv. policaj- nými bytovkami, ale až po odchode poslednej grófkky. Touto dostavbou sa ucelil mestský priestor Želiezovčanmi nazývaný Nové Želiezovce...

V 30-tych rokoch 20. storočia v celom Masarykovskom Československu prebiehala agrárna reforma. Osob z nej mali aj naši želiezovskí pred- kovia. Nariadením vlády a vtedajšieho ministra

poľnohospodárstva a neskoršieho ministerského predsedu Dr. Milana Hodžu, chudobnejšie vrstvy obyvateľstva dostávali do užívania tzv. Hodžove polia (Hodža foldek). Želiezovčania aj v tomto prípade ťahali za lepší koniec. Osobne Dr. Milan Hodža za asistencie miest- neho okresného náčelníka Vojtecha Packóa agitoval za agrárnu politiku. Už len málo našich občanov sa pamätá na to, že medzi pozemkom nemocnice a Hronovcami v jedno jesenné popoludnie pristálo malé dopravné lietadlo, z ktorého osobne vystúpil ministerský predseda Dr. M. Hodža. Za hojnej účasti zabez- pečenia zo strany vojenskej posádky

z Levíc ako i množstva občanov Želiezoviec priamo z lietadla pred- niesol ohnivý prejav. Túto udalosť dokazuje len niekoľko riadkov v dokumentačnom archíve mesta a jediná fotografia Hodžu v Želiezov- ciach. Starosta mu ponúkol auto a po krátkej prehliadke mesta sa Dr. Hodža ešte informoval, koľko ornej pôdy sa koľkým našim občanom vymeria.

Žiaľ, Európa sa už blížila k dru- hej svetovej vojne a veci nabrali do- časne iný, tragický ráz. Aj tieto dva politicky ústretové kroky z histórie zostávajú vnímané i dnes pozitívne. Ale... žijeme už iné časy.

Pavel Polka

Mapa mesta z 20-tych rokov 20. storočia. Nové Želiezovce ešte neboli vybudované.

HISTÓRIA ŠKOLY

(Šiesta časť)

O obľúbenosti spevu a piesní hovorí fakt, že v Rímsko-katolíckej ľudovej škole v Želiezovciach pôsobili stále spevokoly. Ich vedúcimi boli riaditelia Štefan Dely a Eugen Nemes, ktorí mali kvalifikáciu kantorských učiteľov. Popri školských spevokoloch viedli aj ženský a mužský spevácky zbor. Ženský vystupoval na cirkevných podujatiach organizovaných Oltárnym spolkom, cirkevné diela nacvičil a dirigoval Štefan Dely. Mužský zbor mal 40 členov, niesol názov Želiezovský rím- sko-katolícky spevácky zbor, dirigentom bol Eugen Nemes.

V školskej kronike nachádzame program vystúpenia a v ňom motto: „Nech znie pieseň, maďarská pieseň, nech sa prenáša vzduchom, nech povzbudzuje a hreje, spievajme teda!“ V tomto duchu vystupovali na školských, cirkevných a obecných podujatiach, ba s úspechom účinkovali aj na Speváckom dni detí 17. júna 1934 v Leviciach, ktorých organizátorom bol školský inšpektorát v Leviciach. Na podujatí sa zúčastnili spevokoly z 24 škôl (polovica maďarských, polovica sloven- ských), spolu 1200 žiakov. Želiezovce reprezentovali vlastne tri školy: spevokol Rímsko-katolíckej ľudovej školy s dirigentom Eugenom Nemesom, spevokol Reformátskej ľudovej školy v Želiezovciach pod vedením riaditeľa Žigmunda Szarku a Štátnej ľudovej školy v Kerekudvar (dnešný Veľký Dvor) pod vedením riaditeľa Imricha Huljaka. Medzi najúspešnejšie diela priradili skladbu K nádeji od Lavottu, ktorú predniesol spoločný zbor maďarských škôl (600 detí) v troch hlasoch pod dirigentskou taktovkou Štefana Heckmanna.

Duše naladené na pieseň - srdce tlieť za domovinu - s týmto mot- tom predviedlo 2000 žiakov Levického a Želiezovského okresu 27. júna 1937 druhý Spevácky deň detí, ktorý vysielal aj bratislavský

Na Speváckom dni detí 27. júna 1937 v Leviciach

rozhlas. Predpoludním sa konal sprievod školských zborov od štátnej ľudovej školy na Námestie republiky, kde pozdravili zástupcov min- istra školstva, školského inšpektorátu a mesta. Slávnostný príhovor predniesol v slovenčine Samuel Hruz, v maďarčine Alajos Kovács. Po odznení štátnej hymny zaspievalo 2000 maďarských a slovenských žiakov Svätotčný kánon od E. Gebhardiho, dirigoval štátny riaditeľ spevokolov Štefan Heckmann. Želiezovský spevokol so 44 členmi predniesol v druhej časti podujatia skladby: Görgy Kerényi: Hej ha- lások, Zoltán Kodály: Tyúkgergető a Zöld erdőben. Dirigoval Eugen Nemes. Príjem spevokolu bol použitý výlučne na podporu bezmaje- tých detí.

Ferenc Nyustyin

Jaroslav Lipták (Levice, 16. mája 1950)

Blízko k 60-ke ešte stále miluje futbal, nechce a nevie bez neho žiť. I keď svetlo sveta uzrel v levickej nemocnici, je zakoreneným Želiezovčanom. „Aj ako malé dieťa som sa najlepšie cítil na ihrisku. Mikulské futbalové ihrisko bolo vtedy na mieste dnešnej čerpaciej stanice, tam som sa usiloval priučiť sa vede zvanej futbal. Vôňa čerstvo sekanej trávy mi učarovala, navyše aj Stvoriteľ to tak zariadil, aby som vedel narábať s loptou. Ako 12-ročný som prvýkrát vážnejšie porušil predpisy, keď som sa načierno zaradil do svodovského dorasteneckého družstva vedeného Viktorom Prokšom. O 4 roky som mohol hrať v družstve dospelých vďaka Štefanovi Mezölakymu a Ľaci Nagyovi. Spočiatku som sa spoluhráčom starším o 10-15 rokov – Ernimu Mokosovi, Ľaci Nagyovi, Šanimu Simonovi, Šanimu Nyíróvi – zdravil 'bozkávam'. Hneď v prvej sezóne som strelil 42 gólov v okresnej súťaži,“ spomína si niekdajší vynikajúci útočník, na ktorého si fanúšikovia spomínajú ako na odhodlaného hráča snažiacего sa vždy o maximálny výkon. Zvyčajne hral plný výbušnej sily, nebol sa osobných súbojov, nikdy nebol

čenie strednej školy som sa dostal do Prešova na vysokú školu, kde som sa občas dostal k slovu aj v miestnom družstve pôsobiacom v II. lige. Po prerušení štúdií som vojenčil v českom Stríbre, striedal som góly v mužstve v krajskej súťaži. Po návrate som hrával iba za Želiezovce, hoci ma volali

do Levíc, Tlmáč a družstiev v ešte vyšších súťažiach. Myslíš si, že som nechcel strieľať góly pred viac tisíc divákmi a zarábať viac peňazí? Ale áno, ale predpojatost' a láska voči mestu zvíťazili pri rozhodovaní,“ – odhaľuje dôvody vernosti svojmu klubu. Dozvedám sa od neho, že v tom čase bolo asi menej tréningov, ale akoby záťaž zvládali lepšie. „Bez mihnutia oka sme sa podriaďovali často bolestivým tréningom, lebo sme chceli zostať vo forme. Ak sme niektoré stretnutia nezačali dobre, povzbudzovali sme sa, ak sme boli na dne, vždy sme sa dokázali postaviť. Najúspešnejším obdobím v mojom živote boli roky 1972-78, keď som hral s Paľom Líškom, Janom Matiaškom, Gustom Rusnákom, Lacom Opavským, Gabim Duchoňom, Ľacim Benčíkom, Šanom Kollárom, Jarom Chytilom, Janom Mlynkom a ďalšími, s ktorými sme postúpili do I. A skupiny,“ pokračuje v spomienkach. Jaro bol veľmi férovným hráčom, nikdy nebol vylúčený. Raz v živote kopol niekoho schválne, ale dva týždne ho to potom mrzelo. Zápas v Zemnom a Tvrdošovciach

by najradšej vylúčil zo spomienok, lebo tam sa hrali najtvrdšie stretnutia. Často býval ranený, ale vtedajší športový lekár Rajmund Sýkora ho vždy dal do poriadku. „V r. 1976 sa do tímu dostal aj Jani Csikós, ktorý prevzal moju rolu a ja som zozadu riadil útoky. Počas mojej kariéry som nastrieľal viac ako 300 gólov. Najviac, 12 proti Tešmaku. Mojm prvým trénerom bol Imrich Urbán, ale rád spomínam na Štefana Mezölakyma, Aurela Nagya, Jána Matiaška,“ hovorí. Nikdy nebol a ani nechcel byť trénerom, nechcel padnúť kvôli funkcionárom, ktorí sa futbalu rozumeli menej ako on. Bolo by preňho srdcervúce, keby niekto mimo trénera mohol zasahovať do rozhodovania, kto bude hrať a kto nie. „Niekedy ťažkosti dokážu mužstvo stmeliť. Ak mi to zdravie dovolí, ako dôchodca sa chcem venovať 8-10-ročným hráčom,“ dozvedáme sa.

Jaro mal 28, keď sa pre zdravotné dôvody musel s A družstvom rozlúčiť. Rok hral ešte v druhom tíme. Do svojej 40-ky nastupoval v družstve starých pánov. Po ukončení aktívnej kariéry istý čas pôsobil ako vedúci mužstva. Raz si musel v takomto statuse natiahnuť aj dres A družstva, keď do Trenčianskych Teplíc cestovali iba s desiatimi hráčmi. V zápase, ktorý sa skončil 2:2, skóroval dvakrát. Má dve vnúčatá, z toho jedného chlapca, ktorý síce má rád futbal, ale radšej hrá stolný tenis. Po maturite sa Jaro vyučil za elektrikára a dodnes pracuje vo svojom odbore. „Raz som nastúpil do auta Tibora Sztranyáka rovnako, ako som zliezol zo stĺpa, v špinavých montérkach. Bral ma na domáci zápas proti Štúrovu. V aute som sa prezliekol a poprední hráči súpera Helesz a Czíngel sa dobre zasmiali, že na trávnik som nastúpil až v 10. minúte,“ zatvára knihu spomienok humornou príhodou Jaroslav Lipták.

(ág)

Po vzostupe do I. A skupiny v r. 1975 (J. L. v druhom rade štvrtý sprava)

so sebou spokojný, vedel, že vždy môže byť lepší. Bol víťazným typom hráča. „Po ukon-

Áčko 3., béčko 7., céčko vedie V. ligu

Majstrovská súťaž družstiev je už v plnom prúde. Hráme v dvoch krajských súťažiach a to v IV. a V. lige.

A mužstvo, ktoré hrá IV. ligu, má už za sebou 4 zápasy. Začali sme naozaj ukázkovo. Zdolali sme na úvod nováčika ŠK Svätý Peter 6:2 a potom aj ŠK Dvory nad Žitavou 5,5:2,5. Po týchto kolách nasledovala tesná prehra 3,5:4,5 s V. Kýrom a tak isto tesná výhra 4,5:3,5 nad ďalším nováčikom ŠK Levice B. Sme na veľmi peknom treťom mieste. Tabuľku vedie mužstvo Šurany C, na druhom mieste s jednou remízou je Šala B. Najlepším hráčom u nás je s tromi remízami a jednou vý-

hrou František Memersheimer mladší z P. Ruskova.

Na rozdiel od predchádzajúcich ročníkov v V. lige máme až dve družstvá. Pri tradičnom Želiezovskom B mužstve sa sformovalo aj mužstvo C, ktoré je tvorené prevažne z hráčov z T. Lužian. Dári sa im nad očakávanie. Po piatich kolách s jednou remízou a štyrmi výhrami sú na prvom mieste. Druhé mužstvo Želiezovce B po úvodných troch prehrách dvakrát vyhralo a momentálne je v strede tabuľky a to na 7. mieste.

Medzi inými šachovými správami chcem v prvom rade spomenúť súťaž jednotlivcov. V mesiaci december sa usku-

točil aj turnaj o titul šachový majster školy.

Na ZŠ s VJM sa 18. decembra uskutočnil už 5. ročník tohto turnaja. Zúčastnilo sa ho 16 žiakov, ktorí boli rozdelení do štvoríc. Hralo sa systémom každý s každým na dve kolá, kde prvé kolo bolo triediace a druhé finálové. Tvrdé boje sa odohrávali v prvej finálovej štvorke, kde po vzájomných zápasoch mali všetci rovnaký počet bodov. O prvom mieste sa potom rozhodovalo ďalšími zápasmi a to KO systémom. Zvítazil a majstrom školy na ďalší rok sa stal Ákos Gubík. Druhý skončil Géza Kovács a tretí Zsolt Németh. Gra-

tulujeme. Ako sprievodná akcia na turnaji bola ukážka logických hier hexašach, othelo a tantrix, ktoré si žiaci mohli aj vyskúšať.

Hráči nášho šachového klubu sa zúčastnili v decembri turnaja o putovný pohár starostu obce Čaka. 11. ročník vyhral Jozef Kakačka starší pred Lančaričom z Dvorov n. Žitavou a Machníkom z P. Ruskova.

No a na záver novinka. Plánuje sa reorganizácia systému ligových súťaží, kde V. liga by sa mala vrátiť na okres. Do budúcej sezóny sa už prihlásili popri našich aj šachové družstvá zo Šiah, Tupej a z Levíc. Voľné miesta ešte sú, takže sa treba „zobudiť“ a prihlásiť sa. **MJ**

Reprezentuje aj menom

Občianske združenie Svodov v spolupráci s Mestskou knižnicou v Želiezovciach pripravilo v decembri stretnutie so spisovateľkou **Paulínou Dudášovou – Svodovskou**. Podujatie, o ktoré bol podľa organizátorov nečakane veľký záujem, bolo zároveň jubilejnou – 50. literárnou kaviarňou a uskutočnilo sa v priestoroch bývalej materskej školy vo Svodove.

Paulína Dudášová pochádza zo Svodova, od roku 1972 žije v Seredi. Roky sa venuje literárnej tvorbe a nedávno vo vydavateľstve Motýľ vyšiel jej knižný debut – román *Odhalené tajomstvo*.

Podujatie sa začalo vystúpením speváckeho súboru Šarovčanky, ktorý predniesol niekoľko ľudových piesní a po krátkom úvodnom predstavení sa slova ujala spisovateľka. Rozhovorila sa o svojom detstve prežitom vo Svodove, o svojej starej mame, ktorá mala (a stále má) na jej tvorbu mimoriadny vplyv, o literárnych pokusoch. Zvlášť zaujímavé boli peripetie okolo vydania knihy. „Autor má vlastne dve možnosti. Buď si knihu vydá sám a sám sa postará o jej distribúciu, alebo ju ponúkne vydavateľstvu.“ Spisovateľka sa rozhodla pre druhú možnosť. V tom prípade sa však musela prispôbiť požiadavkám vydavateľa. Jednou z nich bola aj zmena mena. Spisovateľka sa tak vrátila k svojmu dievčenskému priezvisku, ku ktorému pridala „Svodovská“. Podobne to bolo s názvom knihy, obalom i samotným dielom: „*Bolo to príliš dlhé a kniha, ktorá sa má predávať, nesmie byť príliš dlhá. Musela som toho veľa vyškrtáť, veľa postáv, čo mi je ľúto. Nájdú si však priestor v ďalšej knihe.*“

Paulína Dudášová – Svodovská má už teraz rozpísané dve ďalšie knihy, ako však poznamenala, všetko bude závisieť od toho, ako sa bude predávať táto prvá.

Otázok na spisovateľku bolo mnoho a podujatie bolo stále menej formálne. Mnohí z návštevníkov boli totiž spisovateľkini známi, či priatelia z detstva. Súčasťou podujatia bolo pohostenie, nechýbala torta

k päťdesiatke literárnej kaviarne a samozrejme autogramiáda. Niekoľko výťažkov knihy *Odhalené tajomstvo* si záujemcovia mohli zakúpiť priamo na podujatí. (šh)

Od Adventu po Vianoce na ZŠ vo FARNEJ

December bol na ZŠ vo Farnej mimoriadne bohatý na príťažlivé podujatia. Už na Advent sme si v triedach vyhotovili výzdobu s nádychom očakávania PRÍCHODU nielen Vianoc, ale aj dní, ktoré ich predchádzajú. Na sv. Mikuláša sme v každej triede nacvičili krátky program a v obci aj 5. decembra v obecnom rozhlase znel spev našich žiakov v pásme recitácie zimných a Mikulášskych básní. A keď to všetko počul sv. Mikuláš, nuž veríte či nie, okolo obeda sa objavil on sám s biskupskou čiapkou i palicou. Spreádzali ho anjeli aj samotný čert. Z triedy do triedy roznášali dobrým deťom z farnianskej školy sladké balíčky a ovocie.

Aké by to bolo očakávanie Vianoc bez duchovnej prípravy? Nezabudlo sa na našej škole ani na ňu. Riaditeľ školy Mgr. Marian Pavlovič prijal ponuku kňazov Mgr. Jána Čermáka i Mgr. Róberta Kovátsa a misionára evanjelickej cirkvi AV zo Žiliny a v rámci predvianočných aktivít sa duchovní pastieri 16.

decembra venovali našim žiakom a približovali im state z knihy kníh - Biblie.

Triedy sme ešte krajšie vyzdobili, ani v jednej triede a chodbe nechýbal vianočný stromček, veď prvýkrát sa súťažilo medzi triedami. Detký parlament nemal ľahkú úlohu, veď vyhrať mohla len jedna trieda. Na oslavy sme vianočným pozdravom pozvali každého rodiča, veď je to chystané pre nich. Aj to nazývame „Deti rodičom – rodičia deťom“. Prichádzajúcich rodičov sme ponúkali sladkým i slaným pečivom a rodičia vkladali do pokladničky peniažky pre nás. Viete, že sme dostali až 700 korún? My sme sa poďakovali pestrým vianočným kultúrnym programom 8. decembra.

Vianoce a darčeky. To predsa patrí k sebe. Kde na to vziať? Máme predsa šikovné ruky. Naši pedagógovia, rodičia i ôsmačky pripravili pre nás TVORIVÉ DIELNE deň pred prázdninami. Pri znení Tichej noci sme ozdobovali medovníčky, vystrihovali pozdravy, maľovali obrázky, splietali náramky, aranžovali ikebany z prírodného materiálu, modelovali a vymaľovali a hlavne sme sa tešili, že to i my už dokážeme.

Pred odchodom na vianočné prázdniny sme si spoločne zaželeli požehnané Vianoce a šťastný nový rok, čo želáme aj čitateľom a redakcii novín.

Detký parlament pri Základnej škole vo Farnej

Chráňme a zachovávejme si zvyky našich predkov 2

Na Štefana skoro ráno sme chodili, mladí aj starí, poumývať sa do potoka, aby sme boli po celý rok zdraví. Večer sa konala zábava, na ktorej si starší mládenci volili „mládeneckého richtára“.

Na Jána gazdovia rozvázali hnoj na polia.

Na Silvestra sa nesmeli nič z domu vynášať a ani požičiavať. Menší chlapci počas silvestrovského večera strieľali z kľúčov a železných mažiarov, po celej dedine sa ozývalo pukanie. Večera na Silvestra bola u nás charakteristická domácou kapustnicou s klobáskou a hubami. Mohla sa zapíjať slivovicou alebo medovinou.

Na Nový rok muselo byť všetko na

gazdovstve ligotavé, čisté. Tak isto aj u dobytky čerstvou slamou postlané. Ráno sa veru muselo zavčas rána vstať, byť v dobrej nálade, láskavý a dobrušrdečný k ostatným ľuďom, ale aj k zvieratám. Nesmela sa jesť hydina, nič pernaté, aby nám šťastie neuletelo. Starká mi vždy vravela: „Čo sa ti túto prvú noc prisní, to sa ti aj splní.“ Keď sa ľudia stretli na Nový rok, takto si višňovali navzájom: „Vinšujem Vám šťastlivý Nový rok, aby Vám dal Pán Boh zdraví, šťastí, hojného Božského požehnaní a po smrti kráľovstvo nebeské obsiahnutí“.

Môj nebohý otec bol veľký betár a preto višňoval aj takto:

„Vinšujem Vám šťastlivý Nový rok,

aby Vám odpadol z pece bok a z povala deska a prikryla Vám šucky dečka“.

Na Tri krále šli ľudia do kostola s flaštičkou naplnenou vodou. Pán farár im ju na svätej omši posvätil. Svätená voda mala mať väčší účinok. Ďalej si v tento deň dávali posvätiť aj cesnak, sviečku, kriedu i soľ. Cesnak si ľudia brávali na dlhé nebezpečné cesty, najmä keď mali prechádzať cez vodu, ako ochranu pred vodníkmi. Sviečku zapalovali pri umierajúcom, ale aj počas búrok. Svätenú vodu dávali do základov nového domu, ale v malom množstve aj piť deťom, aby mali pokojnejší spánok. Keď ste posvätenou kriedou urobili okolo seba kruh, na toto označené miesto

nemali prístup zlé sily. Posvätenú soľ dávali dobytku na gazdovstve, aby bol chránený pred pobosorovaním, porobením.

Na Tri krále chodili traja chlapci oblečení v bielom rúchu, na hlave mali papierovú kráľovskú korunu. Štvrtý chlapec bol oblečený za pastiera v obrátenom kožuchu, na hlave mal baranicu. Nosili so sebou dlhú palicu s hviezdou na vrchu. Pred sebou na remenoch niesli betlehem aj meštek na peniaze, čo im ľudia za koledy podarovali. Na veraje dverí pri odchode písali posvätenou kriedou letopočet a skratky mien troch kráľov – 20 G. M. B. 09. G znamenalo Gašpar, M - Melicher a B - Baltazar.

→14. str.

Cesta za históriou

V októbri sa študenti Gymnázia v Želiezovciach zúčastnili exkurzie pod vedením PhDr. Eriky Szárazovej, Mgr. Martiny Brusnickej a Mgr. Petra Podobu.

Navštívili sme Vlkolíneec – osadu, ktorá bola v roku 1993 zaradená do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Upútala nás drevená architektúra a prekvapilo nás, že tu žije i okolo dvadsať obyvateľov s láskou sa starajúcich o svoje domčeky. Naše ďalšie kroky viedli na starobylý Oravský hrad, kde sme sa oboznámili s jeho zákutiami a tajomstvami. V neskorých popoludňajších hodinách, unavení riadnou dávkou turistiky, sme sa ubytovali na chate v Košariskách. Strávili sme tu príjemný večer, ktorý bol naplnený oddychom a očakávaniami z ďalšieho dňa.

Ráno, ešte za tmy, sme vyrazili do Poľska a po približne troch hodinách sme stáli pred koncentračným táborom Auschwitz – Birkenau, ktorý je neslávne známy pod pojmom Osvienčim. Nik z nás si neuvedomoval, čo v priebehu dňa uvidí. Našu sprievodkyňou bola pani Orłowska, ktorá nás sprevádzala štyri hodiny po tábore smrti. Ako dieťa bola svedkom vojnových hrôz a tragédií v tejto oblasti. Prešli sme murovanými barakami, videli sme kopy ostrihaných vlasov, obrovské množstvo kufrov, topánok, okuliarov, ale aj mnoho fotografií, obrazov či kresieb zachytávajúcich autentické udalosti a každodenný boj o život. Zaujali nás príbehy väzňov, ktorí sa pokúšali utiecť, príbehy týraných a umučených. Keď sme prechádzali neslávnu plynovou komorou, uvedomili sme si, že tu zomreli milióny ľudí.

Pri tzv. stene smrti sme si pamiatku všetkých zavraždených utili minútou ticha, položením kytice kvetov a zapálením sviečky ako symbolu svetla a nádeje, že takáto tragédia sa už nikdy nebude opakovať. Ďakujeme našim pedagógom za dni plné emócií a silných zážitkov.

Monika Demčáková

Šaliensky Maťko

Dňa 12. decembra sa na ZŠ v Želiezovciach uskutočnilo obvodné kolo súťaže v prednese povestí Šaliensky Maťko. Podujatie sa nieslo v znamení J. C. Hronského, zakladateľa slovenskej povesti pre deti a mládež. Poslaním súťaže je, aby sa deti prostredníctvom umeleckého prednesu zdokonaľovali v materinskom jazyku a zároveň spoznávali históriu, kultúru, prírodné i nárečové zvláštnosti regiónov Slovenska. Hlavným organizátorom je miestny odbor Matice slovenskej v Šali, kde každoročne ocenia najlepších recitátorov. Sponzormi obvodného kola

v Želiezovciach boli: firma Rekomont – Uni – Šuranský a Zuzana Ostrolúcka.

Výsledky: I. kategória – 1. Nikoleta Nagyová (ZŠ Želiezovce), 2. Barbora Martosová (ZŠ Želiezovce), 3. Branislav Samson (ZŠ Želiezovce); II. kategória – 1. Lea Ridegová (ZŠ Želiezovce), 2. Jarmila Hrašková (ZŠ Želiezovce), 3. Mikuláš Repka (ZŠ Tekovské Lužany); III. kategória – 1. Bianka Krňanová (ZŠ Tekovské Lužany), 2. Veronika Jurášová (ZŠ Želiezovce), 3. Klaudia Vámošová (ZŠ Želiezovce). Všetkým blahoželáme.

M. Dávidová,

knihovníčka, členka poroty

Veselý aerobik

Vela čítame a počúvame o tom, že dnešné deti majú málo pohybu. Učiteľky ZŠ v Želiezovciach sa zamerali na túto problematiku a pripravili deťom športové predpoludnie. Mgr. Bieliková a Mgr. Matiašková zorganizovali pre 1. – 4. ročník ZŠ podujatie Veselý aerobik. Hlavným cieľom bolo, aby si deti rozhybali celé telá zábavnou formou – v rytme hudby pre krásu a zdravie.

Zapojili sa všetci žiaci 1. – 4. ročníka a vyskúšali si jednoduché prvky rytmickej gymnastiky a aerobiku. Podľa usmiatej tváre bolo vidieť, že deťom sa cvičenie na hudbu veľmi páčilo. Uznanie bolo aj zo strany vyučujúcich i riaditeľky Mgr. Zabadaľovej, ktorí organizačne dopomohli k vydarenej akcii. Žiaci sa veľmi snažili, čo svedčilo o príjemnej a veselej atmosfére počas celého podujatia. Nečudo, že sa dožadovali opakovania. Na záver, po sladkej odmene za aktívnu účasť a výdrž v cvičení, sa všetci zhodli na tom, že veselý aerobik si ešte niekedy zopakujeme. *Mgr. Miroslava Bieliková, ZŠ Želiezovce*

Od undergroundu do anonymity 2

Prezeral som si pieces pozdĺž Legal Place. Aby som porozumel, pochopil a našiel súvis. Podelím sa o poznatky. Otváram druhú, temnejšiu stránku veci. Vo svetle pravdy.

Od Legal Place do mesta. Novinové stánky a kino. Autobusové zastávky a cestovné poriadky. Zvislé dopravné značky a informačné tabule. Vchodové dvere a výťahy. Fasády budov. O trestnoprávných dôsledkoch poškodzovania cudzej veci a vandalizmu sa zmieňuje ŽS apr. 2006. Pre tu a teraz vytiesním „ľudovú nástennú výzdobu“ a grafický balast českým: „Jména hloupých na všech sloupích“.

V mojej pozornosti ostanú (spravidla) čierne fixové alebo sprejové tagy, signatúry a kryptogramy (šifry). Ich informatívna, komunikatívna a estetická funkcia, zmysel a hodnota.

Štvornohé „brechavce“ a „štekačiny“ si značkujú stĺpy, ploty, stromy a rohy verejne, neanonymne. Pán tvorstva disponuje najzložitejšou biopsychickou a sociálnou štruktúrou. So svojím okolím komunikuje slovné, písomné a mnohorako inak. S rôznou, často komplikovanou motiváciou.

V písomnej (grafickej) komunikácii využíva konvenčné (dohodnuté) znaky (grafémy), prípadne ikony a symboly v rámci systému a

štruktúry jazyka (langue). Vytvára komunikáty, správy a posolstvá (parole). Entropia znamená neurčitost, neusporiadanost systému, štruktúry. V informatike a kybernetike je tento stav vnímaný ako „uzatvorený“ a označovaný „nulou“. Jeho opakom je redundancia („niečo“ + doplnok). Označuje sa „jednotkou“ (systém je „otvorený“, komunikuje).

Paradigma je predpísaný vzor, prázdný grafém (písmenného znaku, písmena). Na zvislej osi „hore“. Napríklad latinka, azbuka, švabach, slepecké písmo, dopravné značky, notové písmo a iné. Pod paradigmou (vzor) sú jej varianty (štýl, žáner, druh, formát). Ak sa variant, trebárs v kaligrafike, príliš vzdiali od predpísaného vzoru, stáva sa niečím iným. Čím si neurčitým. Nekonenčným. Zakladajúcim stav entropie.

Znak je „nosičom“ informácie. Má svoje telo „označujúce“ (signifiant) a význam znaku „označované“ (signifié, predmet označenia, denotát), na ktorý znak poukazuje. Zvislá dopravná značka „zákaz stáť“. Telom a nosičom znaku je kovová rúra a okrúhly pomalovaný kus plechu. Svojím významom v systéme zvislých dopravných značiek povoľuje zastavenie, nie stáť a už vôbec nie parkovanie (ŽS nov. 2008, Želiezovský václavák). Bežná komu-

nikácia prebieha spravidla na trase expedient (vysielateľ), kód (parole), recipient (prijímateľ). Umelecká komunikácia je zložitejšia.

Po predošlej informačnej príprave predkladám svoj názor. Podnet k diskusií. To je asi tak všetko, čo sa v danej veci dá podniknúť.

Hypotéza 1.: Čierne fixové a sprejové znaky (tagy, signatúry a kryptogramy) sú sémantémy (vstupné významové elementy), súvis s pieces a Legal Place. Sú nositeľmi informácie, výpovede a posolstva (parole).

Signifiant (znak, označujúce) nedešifrovateľné. Signifié (denotát) neznáme. Autorský úmysel? Zámer? Hustotou textúry a nečitateľným prekrytím grafém v rozpore s metodikou tvorby a radenia písma. Graféma versus paradigma. Samoučel. Významovo a obsahovo vyprázdnený znak informačne a komunikačne nefunkčný. Systém nekomunikuje. Expedient a recipient sú jedna osoba. Komunikujúca sama so sebou. Vzhliadajúca sa sama v sebe. A vo svojom „kóde“.

Hypotéza 2.: Tagy (signatúry) a kryptogramy sú súčasťou umeleckej a výtvarnej grafiky (pieces, Street Art), samostatné (esenciálne svojbytné) estetické objekty, vykazujúce znaky umenia, prvky krásna,

pozitívneho a príjemného zážitku a umeleckej hodnoty. Hodné obdivu verejnosti. Dekoratívne doplnky skrášľujúce verejné priestranstvá.

Vyznačujú sa vlastným rukopisom a grafickým štýlom (nacvičované k „dokonalosti“) autorom, pôvodcom. Chcú byť jedinečné, zvláštne, nenapodobiteľné a neopakovateľné ako „on“. Ibaže „oni“ sa navzájom napodobňujú a opakujú. Sú poľahky identifikovateľní. Rukopisným „kódom“ ako daktyloskopickou stopou „anonymného umelca“ – páchatela. Podpis. „To som ja a bol som tu.“ Nič viac ani navyše.

Záver: Čitateľnosť ako podmienka zrozumiteľnosti je entropická nula. Estetická hodnota ako predpoklad estetického zážitku (responzie, odozvy) nula. Výsledok? Dve nuly. Informatívne a estetické prázdno. Estetický SMOG.

Blíži sa polnoc. Čujem krákoravé mávanie čiernych krídel. Sadá na mňa bizarno, morbidno, šeredno. HAVRAN. Edgar Allan Poe. Ilustrácia k slávnej poéme. Čítali ste? Je tu estetika. A poetika. Interdisciplinárne vedy.

Vo februárovom vydaní načrtne a ponúkne cestu k svetlu. Z anonymity na svetlo dňa. Bez kapucne a kukly na hlave.

Mgr. Juraj Režo

Chráňme a zachovávajme...

12. str. →

Ludová múdrosť hovorí, že najdlhšia noc je na Vianoce, ale aj najkratší deň.

„Na Nový rok o slepačí krok – na Tri krále o krok ďalej. Na hromnice – koniec sanice“.

Na Hromnice sa v kostole svätili sviečky hromničky. V domácnostiach sa zapalovali počas veľkých búrok, aby do domu neudrel hrom.

Fašiangy. Na toto obdobie sme sa vždy tešili. Moja starká vyprážala fánky a šišky. Varili sme chutnú huspeninu, vonku boli silné mrazy, vrždal sneh. Doma sme do väčšieho kastróla nakrájali kus prerastenej slaninky a na kúsky klobásku, šunku. Podlialo sa vodou a na sporáku sa dusilo, až kým sa voda nevyparila. Jedli sme túto lahôdku s veľkou chuťou s chlebičkom upečeným v peci, cibulkou, chrenom. Teplé sme si krájali na drevenom lopáriku a počúvali staršej rozprávania.

„Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide, kto nemá kožucha, zima mu bude.

Ja nemám, ja nemám, len sa tak trasiem, dajte mi slaninky, nech sa vypasím“. Takto spievali mládenci aj dievčence, keď pozývali dedinčanov na poslednú fašiangovú zábavu. Konala sa z utorka na popolcovú stredu /škaredá streda/. V najlepšej zábave,

presne o polnoci jeden zo ženáčov sa postavil pred muzikantov a prikázal im „pochovať basu“. Muzikanti odložili inštrumenty, zhaslo sa všade svetlo, len pri márach v štyroch svetníkoch svietili sviečky. Na márach leží basa, pozakryvaná bielou plachtou. K mátam pristupuje môj bývalý učiteľ matematiky, preoblečený za kňaza, čo je vlastne hlavný ceremoniál, so štyrmi ministrami a zanôti: „Dolores, dolores, naučia ťa v pekle móres“. Medzi tým všetci prítomní plačú, nariekajú a spievajú:

„Ešte včera som ti hladkal líčka, dneska ti už horí svička.

Včera som ti ešte chytal kolená,

dneska už si na márach vystrená“.

Nakoniec kňaz znovu zaspieva: „Dolores, dolores, naučia ťa v pekle móres“.

Ostatní sa lúčia spevom s basou: „Zbohom, tu odpočívaj, basa premilá, aby si sa k Veľkej noci opäť vzbudila.“ So smútočným pochodom vynesú máre s basou von zo sály do noci.

Touto poslednou fašiangovou zábavou sa začína štyridsaťdňový pôst. A v pôstnom období sa veru nesmú konať tanečné zábavy, veselí sa až na Veľkú noc.

Jozef Beník

Sakkozóink jól tartják ...

13. old. →

A B csapat három vereség után két győzelmet könyvelhetett el, jelenleg a 7. helyen tanyázik.

Emlékezzünk meg az egyéni versenyekről is.

A helyi magyar alapiskolában december 18-án ötödik alkalommal rendezték meg a házi bajnokságot 16 tanuló részvételével. A résztvevők négyes csoportokban küzdöttek meg egymással két fordulóban. Kemény harc folyt az első döntős csoportban, ahol a körmérkőzések után mindenkinek egyforma pontszáma volt. A helyezésről további összecsapások, és egyenes kiesési rendszer döntött. Az iskolai bajnok Gubík Ákos lett, második helyen Kovács Géza végzett, harmadik Németh Zsolt lett. Elismerésünk! A rendezvényen hexasakk-bemutatót is tartottak, a logikai játékot a tanulók is kipróbálhatták.

Klubunk tagjai decemberben részt vettek a Cseke község polgármesterének díjért kiírt versenyen. A 11. évad győztese id. Kakačka Jozef lett, a további sorrend: Lančarič (Udvard), Machník (Oroszka)

Végül egy újdonság. Tervezik a bajnokságok átszervezését, aminek következtében az V. ligát a járási szint jelentené. A következő idénybe a mi csapatunk mellett Ipolyság, Tompa és Léva is bejelentkezett. Még vannak szabad helyek, lehet jelentkezni.

(MJ)

Kronika - Krónika

Sřbili si vernosť – Házasságot kötöttek

20. 12. Peter Pásztor (Veľké Ludince) – Orsolya Kisová (Veľké Ludince)

Gratulujeme - Gratulálunk

50	
Mária Tóthová	05. 01.
Štefan Kurucz	08. 01.
Ján Dulai	10. 01.
Ján Csikós	11. 01.
Tibor Páldi	11. 01.
Judita Jančíková	15. 01.
Michal Krajčovič	15. 01.
Anton Špaňo	28. 01.

60	
Ludovít Vanek	01. 01.
Eva Kissová	01. 01.
Lujza Zajacová	05. 01.
Ján Zerinvári	07. 01.
Žigmund Lakatoš	08. 01.
Štefan Hečko	09. 01.
Berta Farkašová	13. 01.
Štefan Botka	18. 01.
Juliana Gajdošová	26. 01.
Tibor Lakatoš	26. 01.
Štefan Čudai	31. 01.

70	
Zlatica Brányiková	09. 01.
Alexander Mészáros	14. 01.

80	
Mária Jurkovičová	04. 01.
Štefan Dávid	16. 01.

Opustili nás – Elhunytak

6. 12. Pavel Mlinár (Želiezovce, 86 r.), 10. 12. MVDr. Ľudovít Majtán (Želiezovce, 72 r.), 14. 12. Helena Tátraiová (Čata, 57 r.), 16. 12. Mária Gorasová (Želiezovce, 86 r.), 22. 12. Ján Banda (Želiezovce, 51 r.), Ľudovít Szabó (Želiezovce, 71 r.)

Želiezovský spravodajca

Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce

Číslo registrácie: OÚ 1/99

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: LVT Levice

Názory uverejnené v novinách nemusia odrážať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Kiadó: Zseliz Város Önkormányzata

Nyilvántartási szám: OÚ 1/99

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselizi Városi Hivatal, Sznf u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: LVT Léva

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

Nový Domov Želiezovce, n. o., Komenského 36 hľadá do svojho pracovného tímu všestranných a šikovných ľudí na post:

1. Ošetrovateľky/ ošetrovateľov

pre pomoc a prácu so staršími ľuďmi a ľuďmi s fyzickým alebo mentálnym postihnutím rôzneho veku. Ponúkame zaškolenie a umožníme prax pre získanie pracovných skúseností a rozvoj individuálnych kompetencií.

2. Asistenta kuchára

flexibilného človeka odolného voči stresu. Práca vhodná aj pre absolventa. Ponúkame: rozmanitosť úloh, samostatnosť, možnosť postupu.

Blížšie informácie: www.nd.medfin.sk, mobil: 0907 899 870, alebo osobne.

(08-16)

MIESTO PRE VÁŠ INZERÁT

Nájdete nás na
Mestskom úrade
v Želiezovciach
Ul. SNP 2
alebo na tel. č. 036/772 11 70

S hlbokým žiaľom
spomíname na
Viliama Zólyomiho,
ktorý nás navždy opustil
4. januára 2008.

Smútiaca rodina

(08-17)

Ž a l ú z i e

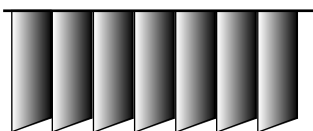
▪ **Horizontálne a vertikálne látkové**

- exteriérové
- medziokenné
- interiérové

▪ **Protihmyzové sieťky**

▪ **Silikónové tesnenie okien a dverí**

▪ **Plastové zhrňovacie dvere**

(04-2)

LUNAP - NÉMETH 036/773 91 91 0905 42 00 44

Vykupujem starožitnosti rôzneho druhu

napr. nábytok (aj v poškodenom stave), obrazy, hodiny, porcelán, striebro, lustre, šable, bodáky a iné zbrane.

Platím v hotovosti.

036/622 35 96, 0903 439 094

Felvásárolok mindenféle régiséget

pl. bútort (sérült állapotban is), képeket, órákat, porcelánt, ezüstöt, csillárokat, kardokat, szuro-nyokat és egyéb fegyvereket.

Készpénzben fizetek.

(04-3)

Predám chladničku Whirpool, použitú, bezchybne fungujúcu. Cena dohodou. 0908 468 074

(08-15)

A szelektív hulladék elszállításának időpontjai

A Zselízi Városi Hivatal értesíti a lakosságot, hogy az osztályozott hulladékot januárban a következő napokon fogjuk begyűjteni:

Szódóról és Mikoláról január 26-án.

A következő utcákból: Kert, Hurban, Mező, Fr. Král', Orgona, Gorkij, Rövid, Csendes, Úttörő, Kossuth, Kherndl, Sacher, Patakparti, Füzfa, Iskola, Štúr, Jesenský, Sznf (a zselízi rész), Vásár és a Temető utcából január 27-én.

A Nálepka, Rózsa, Béke, Vasút, Hviezdoslav, Ady, Dózsa, Fučík, Schubert, Piac, Petőfi, Hársfa, Nefelejcs, Nyirfa, Akácfa, Tulipán, Nárcisz, Új, Posta, Sládkovič, Jilemnický, Garam, Jókai, Ötvös utcákból és a Szoroskából január 28-án.

Az üzletekből január 29-én és 30-án.

A gyűjtést mindig reggel 8 órakor kezdjük, ezért kérjük Önöket, hogy időben tegyék ki zsákjaikat a házuk elé. Továbbá, kérjük, hogy a zsákokat ne kössék be.

Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici (☎7711000) ponúka:

Pred štartom na vysokú školu – akad. rok 2009/2010
Bratislava, Infopress 2008, 6,27 € (189 Sk)
Kam? Kedy? Ako? Očakávaná publikácia pre študentov.

Klas Ostergren: Gentlemani

Bratislava, Slovart 2008, 13,24 € (399 Sk)
Teraz sa s nimi už mohlo udiť čokoľvek, stali sa nedotknuteľnými. Pokračovanie v ďalšom diele „Gangstri“.

Učíme sa veľkosti a tvary s Luckou a Brumkom

Bratislava, Junior 2008, 7,27 € (219 Sk)
Obrázky v knižke sa dajú zotrieť a kresliť znovu čarovnou ceruzkou

kniznicazeliezovce@kredit.sk

A Városi Könyvtár könyvkereskedésének (☎7711000) ajánlata:

A tudás kiskönyve

Budapest, Kassák 2008, 4,28 € (129 Sk)

Út a bölcsességhez. Ma van az a holnap, amelytől tegnap annyira féltél. Számtalan bölcs mondás híres személyiségektől.

Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban

Budapest, Pro Book kiadó 2008, 10,92 € (329 Sk)

A magyar romantika egyik legnagyobb alakjaként tartjuk számon.

Érdekességek a Naprendszerünk világából

Budapest, Püedlo 2008, 6,61 € (199 Sk)

A végtelen világegyetem 100 milliárd galaxisa között ott pislákol a Tejútrendszer... Színes képekkel.

Jaroslav Lipták (Levice, 1950. május 16.)

Közel a hatodik ikszhez, még mindig imádja a labdarúgást, nem akar és nem is tud nélküle élni. Bár a körülmények úgy alakultak, hogy a lévai kórházban látta meg a napvilágot, tősgyökeres zselízinek számít. „Már kisgyermekként is a pályán éreztem igazán jól magamat. Akkortájt a garmmikolai futballpálya a mostani benzinkút helyén volt, ott igyekeztem ellesni a foci tudományát. A frissen nyírt gyepp illata örökre magával ragadott, s ráadásul a Teremtő úgy akarta, hogy tudjak is bánni a labdával. Tizenkét éves koromban követtem el életem első komolyabb törvénysértését, amikor feketén beálltam a Viktor Prokša által irányított szódói ifjúsági csapatba. Négy évvel később Mezőlaky Pityu és Nagy Öcsi bácsik jóvoltából már a felnőtt gárdában kergethettem a labdát. Kezdetben »csókolomot« köszöntem az öltözőben a nálam tíz-tizenöt évvel idősebb Mokos Erninek, Dávid Öcsinek, Simon Sanyinak és Nyíró Sanyinak. Rögtön az első idényben negyvenkét gólt rúgtam a járási bajnokságban közreműködő csapat zöldfülű tagjaként – eleveníti fel az emlékeket a valamikori kiváló csatár, akire a szurkolók úgy gondolnak vissza, hogy volt benne elszántság, és mindig a maximumot igyekezett magából kihozni. Általában kirobbanó erőben futballozott, nem félt az összecsapásoktól, sosem volt önmagával elégedett, mert tudta, hogy mindig akad javítani való. Nyerő típusú focista volt. „A középiskola elvégzése után Eperjesre kerültem főiskolára, ahol itt-ott a II. ligás csapatban is szerephez jutottam. Tanulmányaim megszakítása után a csehországi Stříbróban töltöttem katonaeveimet, ahol a kerületi bajnokságban szereplő csapatban ontottam a gólokat. Hazatértem után csak Zselízen fociztam, bár hívtak Lévára, Tolmácsra és még magasabb osztályban szereplő együttesekhez is. Gondolod, hogy én nem akartam több ezer néző előtt bombagólokat lőni, és mellesleg több pénzért keresni? Dehogynem, de a városom iránti elkötelezettség és szeretet mindig felülkerekedett a döntéshozataloknál” – árulja el a klubhűség okát. Beszélgetésünk során megtudom, hogy abban az időben talán kevesebbet edzettek mint a maiak, de mintha jobban bírták volna a kemény, néha kíméletlen gyakorlásokat. „Szemrebbenés nélkül elviseltük a nemegyszer fájdalmas edzéseket, ha formában akartunk maradni. Ha egy-egy összecsapást rosszul is kezdtünk, de biztattuk egymást, ha a mélyponton is voltunk, talpra álltunk. A legeredményesebbnek az 1972–78-as időszak bizonyult életemben, amikor Liška Palóval, Matiaško Janóval, Rusnák Gusztival, Opavský Lacival, Duchoň Gabival, Benčík Lacival, Kollár Sanyival, Chytil Járóval, Mlynka Janóval és a többiekkel feljutottunk az I. A osztályba” – folytatja elmélkedését. Jaro rendkívül

sportszerű játékos volt, sosem állították ki. Életemben egy alkalommal rúgott meg valakit szándékosan, de két hétig bántotta és foglalkoztatta őt az eset. A szímai és a tardoskeddi mérkőzéseket a legszívesebben kitörölné emlékezetéből, mivel a legkeményebb összecsapásokat ott vívták. Rendkívül sérülékeny volt, de Sýkora Rajmund, akkori sportorvos mindig rendbe tette őt. „Ezerkilencszázhetvenhatban Csikós Jani is bekerült a csapatba, aki átvette szerepkörömet, én pedig hátulról irányítottam a támadásokat. Pályafutásom során több mint háromszáz alkalommal tömtem ki a kapusok hálóját bajnoki viadalokon. A legtöbb találatot, szám szerint tizenkettőt a tesmagiak ellen értem el. Első edzőm Urbán Imre volt, de szívesen gondolok vissza olyan szakvezetőkre is, mint Mezőlaky István, Nagy Aurél és Matiaško Jano.” Edző sosem volt és nem is akart lenni, mert nem akart megbukni olyan vezetők „jóvoltából”, akik sokkal kevesebbet értenek a focihoz, mint ő. Elviselhetetlen lett volna számára, ha bárki és beleszólhatott volna, hogy ki játsszon és ki ne, mármint az edzőn kívül. „Valamikor a nehézségek tették egységessé a csapatot, a gondok hozták össze a játékosokat. Ha

egészségem engedi majd, nyugdíjasként nyolc-tíz éves játékosokkal szeretnék foglalkozni” – tudjuk meg.

Jaro huszonnyolc évesen egészségügyi gondok miatt kénytelen volt búcsút inteni az „A” csapatnak, majd egy évet még a fakóban húzott le. Negyvenéves koráig még pályára lépett az öregfiúk csapatában. Az aktív foci befejezése után egy ideig csapatvezetőként tevékenykedett. Egy alkalommal sportvezetőként is kénytelen volt az „A” csapat mezét magára húzni. Történt ugyanis, hogy Trencsénteplicre csupán tíz labdarúgóval utazott el a sportegyesület, így segítségre volt szükség. A 2:2-re végződött összecsapáson mindkét találat az ő nevéhez fűződött. A két unoka közül az egyik fiú, s bár szereti a focit, szabad idejében inkább az asztalitenisznek hódol. Jaro az érettségi megszerzése után kitanulta a villanyszerelő szakmát, s mindmáig ezen a munkaterületen tevékenykedik. „Focista koromban egy alkalommal a villanypóznáról lemászva, a nem éppen tiszta munkaruhában ültem be Sztranyák Tibi autójába, aki fociőrülként a parkányiak

Egy vegyes csapatban a garmmikolai pályán 1967-ben (az alsó sorban balról a második L. J.)

elleni hazai meccsre volt hivatott engem elszállítani. A gépkocsiban sikerült felvennem a sportszerelést, s a Duna-parti csapat akkori híres, felkapott és ünnevelt labdarúgói Helesz és Czingel jót nevettek rajtam, hogy a tizedik percben futottam csak ki a gyepré” – fejezte be humorosan a múltidézt Lipták Jaroslav.

(ág)

Sakkozóink jól tartják magukat

Teljes gőzzel folyik a bajnokság a sakkozók kerületi szintjein, a IV. és az V. ligában is. Első csapatunk a IV. ligában négy mérkőzésen van túl. Példánsan kezdett, legyőzte az újonc szentpéteri gárdát 6:2 arányban, majd Udvard csapatát 5,5:2,5 arányban. Ezután alulmaradtak Nagyker csapatával szemben 3,5:4,5 arányban, majd ismét egy győzelem 4,5:3,5 arányban. Ezek az eredmények a harmadik helyet biztosítják a táblázatban. Az éllóvas Nagysurány C csapata, második

helyen Vágsellye B csapata áll. Csapatunk legeredményesebb tagja az oroszok ifj. František Memersheimer

Az utóbbi évadoktól eltérően az V. ligában két csapatunk is szerepel. A zselízi B csapat mellett létrejött a C csapat is, amelyben főleg nagysallói játékosok szerepelnek. Várakozáson felül teljesítenek. Öt forduló után egy döntetlen és négy győzelem a mérlegük, aminek köszönhetően vezetik a tabellát.

→14. old.

Elmélkedés egy jó-barát távozásakor

Ünnep, örömteli boldogság. Karácsony, a legjelentősebb és legfontosabb ünnepünk. A szeretet, az összetartozás ünnepe, amikor örömről és lelkesedésünkről fejezzük ki. Az elcsigázott emberekbe reményt, hitet öntünk, hogy könnyebben viseljék azt az időt, ami a tavasz köszöntéséig hátra van. A karácsony ünnepe, hangulata évente csak egyszer élhető meg. Az élet kellemes. A halál békés. Csak a kettő közti átmenet okoz gondot. Fájó, ha az ember egy jó barátot veszít el. Még fájóbb, ha közvetlenül karácsony előtt. Tudom, a halál nem válogat és nem kérdezi soha, mit szeretnénk: menni, vagy maradni. A halál elsőleges értelmezésben biológiai esemény. Egyben a legnagyobb és legnehezebb létkérdések egyike. Ami elkezdődik, véget ér egyszer. Az élet vége a halál, amit gyakran szenvedés előz meg, ezért félünk tőle. A halál nem szomorú. A szomorú az, hogy sok ember egyáltalán nem is él. Tulajdonképpen azért élünk, hogy meghaljunk. Az emberben nem marad más, csak a remény. A remény és a hit, hogy Odaát minden jobb lesz. Búcsúzom Tőled, kedves Barátom!

(ág)

Nevével képvisel

A Szódó Polgári Társulás a Városi Könyvtárral együttműködve december közepén találkozót szervezett Paulína Dudášová–Svodoňská íróval. A rendezvény – az Irodalmi Kávéház 50. találkozója volt – a volt szódói óvoda épületében a vártnál több érdeklődőt vonzott. A rendezvény vendége Szódóról származik, de 1972 óta Szereden él. Évek óta foglalkozik irodalmi alkotással, nemrég jelent meg első kötete Felfedezett titok címmel.

A jelenlevők sok kérdést intéztek az írónőhöz, ezáltal a rendezvény megszabadult formális jellegétől. Sokan ugyanis személyesen ismerték a szerzőt. A rendezvény része volt a vendéglátás is, nem hiányzott a félszázadik alkalomhoz illő torta, és a végén az aláírás-osztás sem. Az érdeklődők egyenesen a helyszínen vásárolhattak meg néhány példányt a szerző könyvéből.

(sh)

Majtán Lajos (1936–2008)

Tudtuk, hogy komoly beteg, mégis váratlanul ért a hír egy élet végleges megszűnéséről. Nem is olyan régen a Magyar Vadászlap szerkesztőivel találkoztam még terveket szőtt. „Ahány barátja van a vadásznak, annyi ember...” - jelentette ki akkor. Az egyetemet Kassán végezte. A Garam mentén nemcsak mint kitűnő szakembert, állatorvost tartották számon, hanem mint remek vadászt és természetvédőt is. 1957-től vadászott és több mint négy évtizeden át tagja volt a járási vadászövetségnek, ahol az élővadbefogási szakbizottságot irányította. Ki ne emlékezne a zselízi Hubertusz napokra? Erre a több napon át tartó, általa megálmodott és kivitelezett rendezvénysorozatra, a lövészszerényekre, a zenés vacsorákra, a gulyáspartikra, a kirándulásokra, a Hubertusz misékre... Bizonyára odafenn is a még eredményesebb vadgazdálkodásról és a jó vadászatról elmélkedik. Az őz és a mezei nyúl számára a bokrok alá szórja a jó minőségű lucernaszénát és sárgarépát is tesz hozzá. Feltölti az etetőket. És bizonyára várja a korai kitavaszkodást. Búcsúzunk Majtán Lajostól, a Csemadok és MKP-tagtól, de mindenekelőtt az embertől, a baráttól. Nyugodjék békében!

Á.G.

ISKOLATÖRTÉNET

(Harmadik rész)

„A múltat tiszteld a jelenben és tartsd a jövőnek!”
(Vörösmarty Mihály)

Az ének és az éneklés szeretetére utal az, hogy a Zselízi Római Katolikus Népiskolában állandó jelleggel működtek énekkarok. Vezetőjük Dely István és Nemes Jenő iskolaigazgatók voltak. Ők kántortanítói képesítéssel is rendelkeztek. Az iskolai énekkarok mellett felnőtt női- és férfikart is szerveztek és vezettek. A nőikar az Oltáregylet vallási rendezvényein szerepelt, az egyházi énekeket Dely István tanította be és vezényelte. A férfikar 40 tagú volt, amely a Zselízi Római Katolikus Dalárda nevet viselte, karnagyuk Nemes Jenő volt.

Az iskolakronikában található műsorlapokban a következő jelíggel olvashatjuk: „Zengjen a dal, a magyar dal, hangozzék a légen át, lelkesítsen és hevítsen, dalra fel tehát!” Ebben a szellemben léptek fel az énekkarok az iskolai, az egyházi, a községi rendezvényeken, sőt sikerrel szerepeltek a „Gyermekek Éneknepjén”, amelyet 1934. június 17-én tartottak Léván. Szervezője a lévai tanfelügyelőség volt. A rendezvényen 24 iskola – fele magyar, fele szlovák – énekkara vett

részt, a fellépők száma 1200 tanuló volt. Zselízt tulajdonképpen három iskola énekkara képviselte: a Zselízi Római Katolikus Népiskola énekkara, karnagyuk Nemes Jenő kántortanító, a Zselízi Református Népiskola énekkara, vezetőjük Szarka Zsigmond ig. tanító és a Kerekudvardi (mai Nagypusztai) Állami Népiskola énekkara, Hulják Imre ig. tanító vezetésével. A legsikeresebb előadások közé sorolták Lavotta: Reményhez c. művét, amelyet a magyar tannyelvű iskolák összkarja (600 gyermek) adott elő három szövegben, vezényelt Heckmann István ig. tanító.

„Dalra hangol a lelkünk – hazánkért do-

bog a szívünk” jelíggel a Lévai és Zselízi járás nemzeti iskoláinak 2000 tanulója Léván, 1937. június 27-én bemutatta a második „Gyermekek Éneknepje” műsorát, melyet a pozsonyi rádió is közvetített. Dél előtt 9 órakor az iskolai énekkarok felvonulása volt az állami polgári iskolától a Köztársaság tere, ahol az oktatási minisztert, a tanügyi hivatal és a város képviselőjét üdvözlötték. Ünnepi beszédet Samuel Hruz mondott (szlovákul) és Kovács Alajos (magyarul). Az állami himnusz elhangzása után E. Gebhardi: Ünnepi kánonját énekelte 2000 magyar és szlovák tanuló összkarja, vezényelt Heckmann István ig. tanító,

országos karigazgató. A Zselízi Római Katolikus Népiskola 44 tagú énekkara az ünnepély második részében szerepelt a következő énekszámokkal: Kerényi György: Hej halászkok, Kodály Zoltán: Tyúkgergető és Zöld erdőben. Az énekkart Nemes Jenő vezényelte. Az éneknep tiszta jövedelmét kizárólag a vagyontalan gyermekek megsegítésére fordították.

Nyustyin Ferenc

A Zselízi Római Katolikus Népiskola énekkara Léván

Zselízi visszaemlékezések

Megművelhető földek Zselízen

A utóbbi két képviselő-testületi ülésen volt szó a mezőgazdasági szövetkezet és a város közti telekcseréről. Furcsa módon a képviselők többsége belement

kosnak, feleségének és családjának ajándékozom az egyenként 300 négyzetarasz építkezési telkeket építkezés céljára és az életminőségük javítására. És tényleg, né-

a grófnő halála után ezt a területet is beépítették a kórházi és rendőrségi társas lakóházakkal. Ezzel az építkezéssel alakult ki az Új Zselíznek nevezett terület.

Hodža határozata szerint a szegényebb családok földet kaptak használatba, ezek voltak az ún. Hodža-földek. A zselíziek ebben az esetben is a szerencsésebbek közt voltak. Dr. Milan Hodža személyesen népszerűsítette Vojtech Packa járási parancsnok asszisztálása mellett az agrárpolitikát. Kevés polgártársunk emlékezhet már csak rá, hogy a mai kórház mögötti területen (Lékér felé) szállt le a miniszterelnököt szállító kisrepülőgép. A lévai katonai parancsnokság népes csapatának kíséretében Milan Hodža beszédet tartott a repülőgépből. Erről csak néhány sor és Hodža zselízi látogatásáról készült fénykép emlékezik meg a városi archívumban. A polgármester egy autót bocsátott Milan Hodža rendelkezésére, aki megnézte a várost, majd a termőföld mennyisége és a kiosztandó telkek új tulajdonosainak száma iránt érdeklődött.

Sajnos, Európa már a második világhégés felé közeledett, és a dolgok teljesen más, tragikus kifejeletet vettek. De ezt a két politikailag előzékeny történelmi lépés ma is pozitívan értékelhetjük. De... más idők élünk.

Polka Pál

...a mai kórház mögötti területen (Lékér felé) szállt le a Milan Hodžát szállító kisrepülőgép, aki a lévai katonai parancsnokság népes csapatának kíséretében beszédet tartott a repülőgépből.

abba, hogy a város 36 hektárnyi külterületi termőföldet cserélt el 6 hektárnyi területért a folyóparti töltés mellett a vágóhídtól a hídig. Számomra furcsa csere és nagylelkűség. És mintha ez nem lenne elég, decemberben a többség sokkolóan megemelte a föld utáni illetéket a mezőgazdasági területek tulajdonosainak...

Városunk történetében a nagylelkűség főleg a város és lakosai vagyonának szolgálatában állt. Az első világháború utáni nehéz években a grófnő próbált segíteni városunk sokat próbált lakosságának. A park melletti főút nyugati oldala, egészen a vasútig csak nagyon ritkán lakott terület volt. A 2561/1923 sz. hivatalos határozattal, amelyen Ernestina Coudenhove, Esterházy Mária unokája saját kezűleg írt alá, mellette pedig a lévai telekkönyv gondnoka, Hoffmann K. Az 1923. szeptember 9-én kelt dokumentumában ez olvasható: Mint a szóban forgó terület tulajdonosa a felsorolt 91 zselízi la-

hány hónap alatt a terület megtelt családi házakkal és kertekkel. A grófnőnek egy kikötése volt, hogy a park mellett hagyjanak meg egy zajsűrű park teljes hosszában. Mint tudjuk, később,

A 30-as években a masaryki Csehszlovákiában agrárreform valósult meg, amelyből elődeinknek is haszna származott. Az akkori mezőgazdasági miniszter, későbbi miniszterelnök dr. Milan

Megértettem... jóknak kell lennünk

Karácsonyi asztal, két személyre terítve, egy gyertya pislákoló fénye, két tányér az asztalon – számomra és édesanyám részére. Míg ő a gyertya félhomályában csendben mormolja vacsora előtti imáját, én az asztal melletti üres széket bámulom. Nagyanyám üldögélt ott... „mindörökké ámen” – ér véget az ima, és édesanyám diókat dob a szoba négy sarkába. Az asztal alá szalmaköteget teszek, anya mézes ostyát készít. Reá gondolk, a meghajlott fekete ruhás öregasszonyra. Csend van, egymásra nézünk, és hirtelen nem tudjuk, milyen műveletet hagyunk ki – valahogy mechanikusan műveljük őket, a hagyománynak nincs tartalma. Nincs, aki megalapozná, aki tudná, mit jelentenek. Mi nem tudjuk, csak azt tesszük, amit előtünk a szerető és reszkető kezek tettek, amelyeknek nem volt idejük megtanítani a miénket.

Gyakran gondolok rá, főleg karácsony idején. Ez talán természetes. Eszembe jut, amint azt mondta: „Leányom, mindig jóknak kell lennünk.” Ezt főleg akkor mondta, ha valaki bántotta, megtagadta jogait, elvette tulajdonát, megsértette, meglopta, kihasználta jóhiszeműségét... éppen akkor volt ereje kimondani: „leányom, jóknak kell lennünk, mindig, akkor is, ha rosszat tesznek velünk.” ...ha megütnek, tartsd oda másik orcád – erre gondolok, rázom a fejem, de a szívemben egyetértek. Mindig jóknak kell lennünk, és ez azt jelenti, hogy tényleg mindig – szerdán, szombaton, májusban, szeptemberben, az új évben. Nemcsak karácsonykor. Reá gondolk, és kezdem megérteni... Megértettem... Megtaláltam az örök élet titkát. Az öreg, ráncos, reszkető kezű, nagy szívvel rendelkező asszonynak köszönhetően értem – nem az a fontos, milyen nagy dolgokat vizsgálunk véghez, hanem hogy milyen mélyen vésődünk be az emberek szívébe, hisz ott örökké élünk...

(gm)

Jótekonyság másképp...

Kanyuk József helyi viszonylatban egyedi ötletének köszönhetően tavaly 16 alkotásnak volt szebb karácsonya. Ők részesültek annak az árverésnek a bevétel-

elnevezéssel, amelynek keretében 8 szerző ajánlotta fel képeit jótekonyság céljára.

A szervezők több hónapon keresztül készítették elő

Sándor, Horňák István és Ferda Adrián ajánlotta fel munkáit a jótekonysági ren-dezvényre. Összesen 52 művet kiállítottak ki, amelyek közül 39 gazdára is talált. Az árverésen 12 érdeklődő vett részt, közülük 10-en kapcsolódottak be a licitálásba. A festmények eladásából 45 000 korona (1493,73 €) gyűlt össze. A rendezvénynek – illetve két külföldön élő zselízinek – köszönhetően a helyi festők munkái az országhatárokon kívülre, az Egyesült Államokba és Nagy-Britanniába is kikerültek.

Az árverés összességében sikeres volt, több alkotás talált gazdára, mint tavaly, és kettővel több érdeklődő vett részt az árverésen. A bevétel is magasabb volt, bár a különbség csak csekély volt, mivel az alkotások kikiáltási ára a tavalyinál alacsonyabb volt. Ezért is lehetett több esetben alkalmi vételt csinálni a decemberi ren-dezvényen. Itt volt egy dunaszerdahelyi gyűjtő, Cséfalvay

Pál, aki néhányszor saját magára licitált, illetve a leütés után önszántából emelte a neki ítélt képviselőrát. Itt volt Palásti Péter helyi orvos, aki hat képet vásárolt, és itt volt Gulyás Róbert városi képviselő, aki az egyik képért élvezetes licitharcot folytatott, majd az árverés legmagasabb árán, 4700 koronáért (156 €) vihette el Vlado Rúfus egyik képét.

Összességében azonban a vártnál kevesebb érdeklődő és a

ből, amelyben a garmmikolai festő ajánlotta fel alkotásait, hogy ezzel segítse a zselízi rászorultakat. Példája idén többeket megihletett. Miklós napján ismét árverés volt, ezúttal a Formica polgári társulás égisze alatt, Art for Help – Művészet a segítségért

a rendezvényt, sok lehetséges érdeklődőt szólítottak meg, ezért a magas látogatottság reményében a kultúrház nagytermében szervezték meg az árverést. Kanyuk Józsefen kívül Szűcs László, Ivana Straňáková, Vlado Rúfus, Roman Princ, Ottmár

vártnál kevesebb látogató volt. A rendezvénynek tovább kell érnie. Ha egy év alatt hét festő csatlakozott a nemes célhoz, jövőre talán a vásárlók sokasodnak meg. (ck)

Undergroundból névtelenségbe 2

Megálltam a Legal Place melletti rajzok (pieces) mellett. Hogy megértem, megtaláljam az összefüggést. A tudományra támaszkodva. Megosztom hát ismereteimet. Megnyitom a kérdés második, sötétebb oldalát. Az igazság fényében.

A Legal Place-től a városba. Újságárusok és a mozi. Buszmegálló és menetrendek. Függőleges irányjelző és információs táblák. Bejárati ajtók és liftek. Épületek homlokzatai. A rongálás büntetőjogi viszonylatáról lapunk 2006. áprilisi számában esett szó. Itt és most kizárjuk a „népi falfestést” és egyéb grafikai ballasztot egy cseh közmondás szellemében: Neveitek, ostobák, minden oszlopról visszaköszönnek ránk.

Figyelmem középpontjában az (általában) fekete filctollal vagy festékszóróval felrajzolt rajzok vagy rejtjelek maradnak. Informatív, kommunikatív és esztétikai funkciójuk, értelmük és értékük. A négy lábú „kutymorgók” megjelölik az oszlopokat, kerítéseket, fákat és sarkakat, de nyilvánosan nem névtelenül. A teremtséskorona bír a legbonyolultabb biopszichikai és szociális szerkezettel. A környezetével verbálisan (szóban) és non-verbálisan értekezik. Különféle, gyakran bonyolult motivációval.

Írásos (grafikai) kommunikációjában konvencionális (egyezményes) jeleket (grafémák), esetleg ikonokat, szimbólumokat használ a nyelvi szerkezet keretében. Megnyilatkozásokat, közleményeket, küldetéseket képez. Az entrópia bizonytalanság, egy szerkezet rendtelensége. Az informatikában és kibernetikában zártnak ismerik ezt az állapotot, és nullával jelölik. Ellentét a redundancia (valami + kiegészítés). Egyessel

jelölik (a rendszer nyílt, kommunikál). A paradigma az előírt minta, a graféma (betű, jelzés) alpmintája. A függőleges tengelyen „fent”. Például a latin ábécé, az azbuka, a svabach, a Braille-írás, az útjelző táblák, a kotta és más. A paradigma alatt (invariáns, állandó) vannak a variánsok (stílus, műfaj, típus, formátum). Amikor a variáns – akár a neologizmus – túl sokban különbözik az előírt mintától, valami mássá válik. Valami bizonytalan. Nem konveniens, ami megalapozza az entrópiát.

A jel az információ hordozója. Megjelölő (szignifikáns) teste, és „jelzett” (szignifé) jelentése van, vagy a jelzés tárgya (denotátum). A függőleges „várakozni tilos” tábla esetében a test és a hordozó a fémszőr és a kerek pléhdarab. Jelen-tése szerint a megállást engedélyezi, a várakozást nem, és a parkolást kimondottan nem (ZsH, 2008 november – Zselízi Vencel tér). A kommunikáció a következő pályán valósul meg: expediens (küldő), kód (parole), recipiens (fogadó). A művészetben bonyolultabban.

Ezek után előadom nézetemet. Vitaindító-nak. Talán ennyit lehet tenni a kérdésben.

1. sz. hipotézis: a fekete festékszórás és filctollas jelek sematémák (belépő jelentés-elemek – pieces) összefüggés a Legal Place-el. Erdemleges információ-, közlemény-, küldeteshordozók.

Megfejtethetlen szignifikáns (jel, jelző). Ismeretlen szignifé (jelentés, megjelölt). Mi a szerző szándéka a szöveg sűrítésével és szerencsétlen (érthetetlen) átfedéseivel a betűvetés módszertanával ellenkezve? Játéklanság? Graféma versus paradigma. Öncél. Jelentés és tartalom szempont-

jából üres jelzés, az információ és kommunikáció szempontjából nem működik. A rendszer nem kommunikál. A küldő és befogadó egy személy, amely saját magával kommunikál. Saját magában találja meg magát és a „kódjában”.

2. sz. hipotézis: A rajzok és rejtjelek művészi grafikai elemek (pieces, street art), önálló (esszenciális) esztétikai objektumok, amelyek a művészet jeleit, a szépség elemeit, pozitív és kellemes élményeket és művészeti értéket hordoznak. Méltó a nyilvánosság csodálatára. A közterületek dekoratív kiegészítői. Alkotója saját kézírással, (a „tökéletességig” begyakorolt) grafikai stílussal rendelkezik. Egyediségre, különlegességre utánozhatatlanságra törekszenek, mint „ő”. Csakhogy „ők” magukat ismétlik, utánoznak (utánzó). Könnyen megkülönböztethetők. A „művész”, a „névtelen elkövető” kézirási kódja – akár mint ujjlenyomata – szerint. Aláírás. „Én voltam, itt voltam.” Semmi több.

Konklúzió: Olvashatóságból mint az érthetőség feltételéből entropikus nulla. Esztétikai érték-ből mint az esztétikai élmény feltételéből nulla. Eredmény? Két nulla. Informatív és esztétikai üresség. Esztétikai SZMOG.

Közeledik az éjféli. Fekete szárnyak károgós suhogását hallom. Bizar, morbid, csúf hangulat száll meg. Edgar Allan Poe Hollója. Egy szép poema illusztrációja. Olvasták? Itt van az esztétika. Vagy poétika? Szakágakon átívelő tudományok.

A lap februári számában felvázolom a vilá-gosság felé vezető utat, a megoldást. Névtelenség-ből a világhírességre. Álarok és kapucnik nélkül.

Mgr. Juraj Režo

€uró – milyen is?

Euró-érmék

1996 tavaszán az ECOFIN veronai tanácsülésén a Gazdasági és Monetáris Unió (GMU) tagjai megegyeztek abban, hogy az euró-érmék egyik oldala közös lesz, a másik a nemzeti jelképeket ábrázolja. 1997-ben Luc Luyx, a Belga Királyi Pénzverde munkatársa 3 tervet készített az érmék közös oldalának képéről. Ezen Európa különböző térképei szerepelnek. A háttérben levő csillagok az Európai Uniót jelképezik. Az 1, 2 és 5 centesen található térkép Európa és a világ többi részének viszonyát szemlélteti, a 10, 20 és 50 centes Európát mint az egyes tagországok közösségét ábrázolja, az 1 és 2 eurós érméken levő térkép pedig ezeknek az országoknak az egységét helyezi előtérbe. A nemzeti oldalak megtervezése az egyes tagállamok jogkörében maradt. Az eurós érméket a GMU tagországi

adják ki. Az 1, 2, 5, 10, 20, 50 centes, valamint az 1 és 2 eurós érmék bármelyike érvényes az eurozóna összes tagállama területén, függetlenül attól, melyik országban verték.

Az 1 eurós érmének fehér a közepe, sárga sáv található a szélén, a 2 eurós érmének sárga a közepe, fehér sáv van a szélén. Mindegyik érme kör alakú, a 20 centes kivételével, amelynek alakja a spanyol virágra emlékeztet (a kerületén 7 kisebb befelé irányuló ív látható)

2002. január 1-jétől korlátozott mennyiségben olyan európai államok is kiadhatnak eurós érméket, amelyek más ország pénznemét használták fizetőeszközként: Monaco (francia frank), San Marino és Vatikán (olasz líra). Ezek csak saját nemzeti oldalukban különböznek.

1 cent: átmérő: 16,25 mm, vastagság: 1,67 mm, tömeg: 2,30 g, alak: kör, szín: piros, szerkezet: rézzel bevont acél, él: sima

2 cent: átmérő: 18,75 mm, vastagság: 1,67 mm, tömeg: 3,06 g, alak: kör, szín: piros, szerkezet: rézzel bevont acél, él: sima, egy bevágással a kerületén

5 cent: átmérő: 21,55 mm, vastagság: 1,67 mm, tömeg: 3,92 g, alak: kör, szín: piros, szerkezet: rézzel bevont acél, él: sima

10 cent: átmérő: 19,75 mm, vastagság: 1,93 mm, tömeg: 4,10 g, alak: kör, szín: sárga, szerkezet: ún. északi arany, él: durván rovátkolva

20 cent: átmérő: 22,24 mm, vastagság: 2,14 mm, tömeg: 5,74 g, alak: ún. spanyol virág, szín: sárga, szerkezet: ún. északi arany, él: sima

50 cent: átmérő: 24,25 mm, vastagság: 2,38 mm, tömeg: 7,80 g, alak: kör, szín: sárga,

szerkezet: ún. északi arany, él: durván rovátkolva

1 euró: átmérő: 23,25 mm, vastagság: 2,33 mm, tömeg: 7,50 g, alak: kör, szín: külső része sárga, belső része fehér, szerkezet: külső része nikkelezett sárgaréz, belső része három rétegű: réz-nikkel/nikkel/réz-nikkel,

él: megszakított finom recézés

2 euró: átmérő: 25,75 mm, vastagság: 2,20 mm, tömeg: 8,50 g, alak: kör, szín: külső része fehér, belső része sárga, szerkezet: külső része réz-nikkel, belső része három rétegű: nikkelezett sárgaréz/nikkel/nikkelezett sárgaréz, él: finoman rovátkolva, felirattal

Az euró-érmék szlovák oldala

1 euró, 2 euró – kettős kereszt a hármashalmon

Az érme közepén a kör belsejében látható a kettős kereszt a hármashalmon, az ország nemzeti címere. A kettős kereszt mögött sziklák láthatók. Jobbra a kör belsejében SLOVENSKO felirat, a kettős keresztől jobbra a kiadás éve. A hármashalom felett a bal oldalon a pénzverde jele, jobbra az érme tervezőjének, Ivan Řehák nevének kezdőbetűi – IŘ. A két kör között 12 csillag, az EU jelképe. Ebből három csillag a hármashalom alsó részén helyezkedik el.

A 2 eurós érme peremén SLOVENSKÁ

REPUBLIKA felirat látható. A felirat elejét és végét két csillaggal választották el, amelyek között hársfalevél helyezkedik el.

10 cent, 20 cent, 50 cent – a pozsonyi vár

Az érme közepén a jelzett belső körben a pozsonyi vár látható, ami a szlovák főváros dominánsa. Az érme bal oldalán a vár motívumában beágyazva a Szlovák Köztársaság állami címere. A pozsonyi vár alatt középen a kiadás éve, alatta a belső körben SLOVENSKO felirat látható. A belső körön belül a pénzverde jele, a jobb szélén a két tervező, Ján Černaj (JČ) és Pavel Károly (PK) nevének

kezdőbetűi. Az érme szélén kör alakban az EU jelképe, 12 csillag helyezkedik el.

1 cent, 2 cent, 5 cent – Krivány

Az érmén a Tatra egyik csúcsa, a Kriváň, a szlovák nemzet szabadságának és önrendelkezésének jelképe látható. Az érme közepén a SLOVENSKO felirat, alatta a kiadás éve látható. Az évszám alatt a Szlovák Köztársaság állami címere szerepel. A címertől balra a pénzverde jele, jobbra a tervező, Drahomír Zobeck nevének kezdőbetűje – Z. Az érme szélén kör alakban az EU jelképe, 12 csillag helyezkedik el.

Karácsonyi koncert

December 16-án a művelődési otthonban hagyományos karácsonyi koncertet tartott a Franz Schubert Művészeti Alapiskola. A rendezvényen felléptek a táncszak növendékei, és bemutakoztak a képzőművészeti szak tanulói is. A jól megszervezett hangverseny bizonyította, hogy városunkban van néhány olyan tehetség, akik még sok kellemes meglepetést szerezhetnek nekünk.

(sh)

A Made in Jazz & Blues koncertet november végén sikeresnek nevezhetjük. Kb. 50 érdeklődő előtt három zenekar lépett fel: Ad acta (Léva), Loop Doctors (Magyarország), René Lacko & Downtown Band (Pozsony). Úgy tűnik, városunkban lenne érdeklődés hasonló zene iránt. A szervezők is megértették, mi kell a jó koncerthez – a nagyteremben söntéspult és asztalok várták a nézőket.

(sh)

Írjuk, mondjuk helyesen!

Magánvállalkozó csirkéket árul a piactérnél...

Ugyan mi kifogásolható lehet ebben a – városi hangosbeszélőnkben gyakran elhangzó – mondatban?! Két dolog is. A súlyosabb a névelő hiánya. Próbáljuk meg más szavakkal helyettesíteni a bírált mondatot: „Gyerek zongorázni tanul a zeneiskolában.” Vagy: „Posta vásárnap nincs nyitva.” Ugye, milyen furcsán hangzanak?! Minden ép nyelvérzéssel megáldott magyar anyanyelvű érzi, hogy a mondatok elejéről hiányzik a névelő. Az első mondatot kezdetnek határozott vagy határozatlan névelővel is („A gyerek...” vagy „Egy gyerek...”), a második mondat elejére viszont csakis határozott névelőt tudunk elképzelni („A posta...”). Nem szántam volna rá magam a bírálatra, ha egyedi, csak Zselízen hallható nyelvi hibáról lenne szó. Hiszen elég volna egy szóbeli kérdés a felolvasott szöveg megfogalmazói felé, és valószínűleg legközelebb már helyesen hangzana a felhívás. Csakhogy egy – régóta számon tartott és bírált – jelenségről van szó, érdemes tehát a rovatunkban is foglalkozni vele. A nyelvművelők névelőtlenségnek nevezik a jelenséget, és úgy vélik, az oka az lehet, hogy a beszélők tulajdonnévnek tartják a névelőtlenül hagyott köznevet. Mert ha a hír úgy kezdődne, hogy „Nagy János csirkéket árul...”, akkor egyenesen hiba volna névelővel kezdeni a mondatot. Nap mint nap hallhatunk, olvashatunk ilyen

típusú mondatokat: „Vágány mellett tessék vigyázni! Második vágányra szerelvény érkezik.” Helyesen: „A vágány mellett tessék vigyázni! A második vágányra szerelvény érkezik.” Nemrég ezt olvastam egy bejáratú ajtón: „Ajtót tessék becsukni!” Azt kérdeztem magamban: „Melyiket?” Mert ha azt, amelyre ezt a cédulát tették, akkor így kellett volna fogalmazni: „Az ajtót tessék becsukni!” (És most ne menjünk bele, hogy miképp is lehetett volna udvariasabban kérni!) A címben idézett felhívásnak tehát helyesen így kellene kezdődnie: „Egy magánvállalkozó csirkéket árul...” vagy „X. Y. magánvállalkozó csirkéket árul...” Nem nyelvi probléma, de zavar, hogy aki csirkéket árul, miért magánvállalkozóként reklámozza magát. Miért titkolja foglalkozását vagy hivatalát? Én mint vevő szeretném tudni, hogy érdemes-e tőle vásárolni. Mert ha – mondjuk – ő egy építőipari vállalkozó vagy akár magánpraxist folytató jogász, akkor nem tőle veszem a csirkét, hanem a profi baromfitenyésztőtől.

A sokszor elhangzó mondat másik hibája a „piactérnél”. Nem járok gyakran piacra, csirkéket sem szoktam vásárolni. De azért furdal a kíváncsiság: ha egyszer az egész város tudhat róla, tehát ha nem titokban kereskedik, akkor miért nem egyenesen a piactéren árulja a csirkéit? De ha tényleg nem így van, akkor lega-

lább a hirdetés megfogalmazója legyen pontosabb! Ne hagyjon kétségek között, és mondja ki nyíltan, hogy a piactér mellett vagy a piactér közelében kell-e keresnem a csirkeárut. Ez esetben – persze – illő volna pontosabban is meghatározni az árusítás helyét.

— — —

Ilyenkor, az óévet hátunk mögött hagyva, egy új esztendő küszöbén illik számadást és terveket készíteni. A nyelvművelő sosem számít gyors sikerre. Idén is kaptam számos olyan üdvözetet, ahol a karácsonyt és a „boldog új évet” jókívánságot csupa nagy kezdőbetűvel írták. „Gyárilag” is! Pedig bő egy éve rovatunkban szó volt róla, hogy a magyar helyesírás szerint az ünnepnapjainkat – kivétel nélkül – kis kezdőbetűvel írjuk. Ugyanakkor jó volt látni, hogy a „háziilag” előállított meghívók egyre kevesebb nyelvhelyességi, helyesírási és tördelési hibával jelentek meg. (Bár a „megrendezésre kerül” még keményen tartja magát.) Jó volt tapasztalni, hogy sokan olvassák a rovatot, és hogy másokat is foglalkoztat a nyelvi tisztaság kérdése. Tisztelt Olvasók! Továbbra is várom észrevételeiket, köszönöm, hogy felhívják a figyelmemet a nyelvi furcsaságokra, hiszen rovatunk igazán akkor lehet hasznos, ha egyúttal időszzerű is. Mindannyiunknak boldog új évet kívánok.

Horváth Géza

órákban engedtek. Még rosszabb volt a helyzet a panelházakban a felsőbb emeleteken. Az emberek megjötték a munkából, és nem tudtak mosakodni... Szitkozódta, sértegettek, és nekem hallgatnom kellett. Bár a vizet a vízművek szolgáltatták, mindenki hozzám fordult. Pozsonyba jártam intézkedni, minden lehetőséget megpróbáltam, és végül sikerült. A minisztérium vízgazdálkodási főosztályának igazgatója ezt mondta: „Lacikám, szerencsénk van, az utolsó pillanatban intézkedtünk.” És 120 milliós beruházással megépült Kolta felől a vízvezeték.

Miért az utolsó pillanatban?

– Ha akkor nem sikerül, további 5 évet várhattunk volna. Volt egy állami akció, amely fontosabb volt, mint a mi zselízi tervünk. Amikor sikerült kiépíteni a vezetékét, nagy élmény volt. Az emberek már nem haragudtak. Sok kellemes és kellemetlen dolgot átéltem...

Mely kellemesekre emlékszik vissza legszívesebben?

– Szívesen emlékszem a Csemadok ünnepségekre, a rengeteg emberre... Nagy élmény volt. Tudja, elgondolkodtam azon, milyen pozitív dolgok voltak Zselízen. Összesámoltam, hogy több mint 3000 munkahely volt, állami gazdaság, efsz, a SES-gépgyár, járási építőipari vállalat, bizsu, Jednota, szolgáltató vállalat, téglagyár... Jó volt figyelni, hogyan növekszik városunk. 1964-ben a Sacher és Komenský utcai társasházakon és a kórházzal szembeni lakóházon kívül nem voltak társasházak. 1964-ben a nyitrai Pozemné stavby vállalatnak el kellett volna kezdenie a Fučík utca lakóházakat építeni. Nem kezdte el, bár az év végén jó idő volt. Erre írtam egy újságcikket, hogy nem állják a szavukat. Azt mondták, húzódjak vissza. Megteszem, mondtam, ha márciusban elkezdik az építkezést az elképzelés szerint. 1965 márciusában megkezdtek a munkát. Ezek voltak Zselíz első blokkházai. Majd újabbak épültek.

A fiatalabb tisztségviselőkhöz tartoztam, de a munkatapasztalat szempontjából a legidősebb voltam. Boldog voltam, ha sikerült valamit elérni. Bár azt mondják, a tér nem jól van megépítve. Igen ám, de azelőtt semmilyen tér nem volt. Nem volt fürdő, a Z-akció keretében építettük meg. 1964–65-ben kerítettük körül a stadiont. Tudom, hogy az utak nincsenek a legjobban leaszfaltozva, de örültünk, hogy nem földutak vezettek arra. Elkezdődött a vízvezeték- és csatornahálózat építése. El tudja képzelni, hány liter pálinkát vittem Pozsonyba, hogy megvalósuljon ez a beruházás (mosolyogva)? A víz-hálózat építése megkezdődött, de a csatornát nem akarták építeni. Amíg a Petrochema Dubová – a Garam legnagyobb szennyezője – nem rendelkezett tisztítóállomással, senki sem építhetett. Ettől függött azonban a lakótelepek építése – az egyiké, a másiké, a harmadiké... Mert ha nincs tisztítóállomás, nincs csatornahálózat, hiszen hova engednénk ki? És nem folytatódhat az építkezés sem.

Amíg nem volt csatornahálózat, csak emésztő-gödörök voltak?

– Azok voltak. Ezelőtt vízelvezetők voltak, és a felgyülemlett víz egy másik tartályba folyt át. Ezzel a megoldással a talajvizet szennyeztük. Amikor rájöttek, betiltották. Aztán nagy nehezen engedélyezték, hogy a város – csak Zselíz – egy harmadában kiépítsük a csatornahálózatot a fővonalon. Örültem, hogy legalább ennyi sikerült. Mondom tovább: Léván volt

városi gázvezeték-hálózat, Tolmácson, Ipolyságon szintén, Zselízen nem volt. Mennyit harcoltam érte... Akkoriban jó dolog volt a földgáz, olcsó volt.

A gáz bevezetése csak a 80-as években kezdődött...

– Igen. Szakaszosan folyt az építkezés. Nem volt pénzünk, ezért hiteleket vettünk fel. És nem nagyon akartak hitelt adni. Utódom, dr. Nagy Géza később azt állította, hogy a várost eladósodva adtam át. A kasszában két millió korona készpénzt és 18 millió adósságot hagytam hátra. Ugyanakkor a Szlovák Gázművek 21 millióval tartozott nekünk, hiszen mi fizettük a gáz bevezetését. És az a 21 millió az utánam következő választási időszakban meg is érkezett.

Az 1998-as választásokon már nem járt sikerrel...

– Nem is harcoltam érte. Az SDE tagja voltam, amely néhány hónapig tagja volt Moravčík kabinetjének, és akkor kaptunk is állami támogatást. Nem sokat, de mégis. De azután nem csatlakozott a HZDS-es kormánykoalícióhoz. Úgy véltük, Weisék rossz döntést hoztak. Persze városunk szempontjából. Aztán a HZDS vagy az SNS színeiben megválasztott polgármesterek települései sorra kapták a támogatásokat, én pedig semmit sem tudtam intézni. Évi 2 milliót kapni, vagy semmit nem kapni azért különbség. És

Zselíz egy fillért sem kapott. Nem is lehettek eredményeink. Ez elkedvetlenített. Ezért nem harcoltam. Ilyen feltételek mellett már az is siker volt, hogy a gáz bevezetése elkezdődött.

Összességében azt gondolom, nem kell szégyenkeznie a munkáért. Ha visszaemlékezek, hogy nézett ki a város az 50-es években... Csupa falusi objektum.

Emlékszem, hogy „hoztuk” ide a bizsuüzemet. Olyan időszak volt, amikor borral fizettünk vagy lefizettünk. Az állami gazdaság vagy néhány ember sokat tudna mesélni, mennyi bor ment Csehországba, hogy nálunk legyen az üzem. Szerintem nem volt jó választás elválni az anyavállalatától. Tolmácson együtt maradtak vele, és a Preciosa működik... Nálunk semmivé vált. Ott van a Hron szálló. Az első részét a Jednota építette, a hátsót mi a Z-akció keretében. Ugyanígy építettük fel a szódói élelmiszerüzletet, valamint a Rövid utcai üzletet és vendéglőt (Pokol – szerk. megj.). Úgy

gondolom, sok minden történt a 40 év alatt.

Említette, hogy az előző időszakban főleg alkoholban mérték a fizetséget...

– Igen, ilyen időszak volt. Most már nem ihatok. Valamikor megittam, az igaz. De volt, amikor kötelező volt. Szó szerint. Ha valamit el akartam intézni, el kellett menni az illetékesel inni, és fizetni kellett. Sok pénz ment rá. Ha nem bírtam vele inni, az nem jelentett jót. Most érdekesen hangzik, de akkoriban így volt.

Hogy látja a város jelenlegi helyzetét?

– Szerintem a fiúk jól végzik a dolgukat. Elmentem megnézni a városrendezési tervet. Sok érdekes megoldást láttam, kíváncsi vagyok, mennyi valósul meg belőle. Bár nem értem, mire lesz itt a kollégium. Szerintem az iskolákban a sportpályákat kell fejleszteni. De kollégium? Nem hiszem, hogy valamelyik nagyövedi vagy sárói szülő beadná gyermekét. Nagyobb távolságokból pedig nem járnak gyerekek. Talán majd ha városunknak 50 000 lakosa lesz. De ezt én nem élem meg – és talán ön sem.

Bakonyi úr ért az építészethez, azt már észrevettem. Polka Pali jó beszél. Mindkettőjüket kiskoruktól ismerem. De amint már elmondtam, egy tisztségviselőjének mindenről kell tudnia valamit. Hogy a kollektívában ne kerüljön mellékvágányra. Mindenhez hozzá kell tudnia szólni.

Figyelem, mi történik a városban, és szurkolok, talán valami miatt aggodom is. De ha újból tisztségbe kerülnek, én is másként csinálnék sok mindent.

Mi mindent?

– Sok mindent. És – őszintén szólva – többet gondolnék magamra és a családomra. Sokan mondták, hogy bolond vagyok. Szódón feleségemmel és fiammal a szülői házban laktunk. Anyámmal, apámmal és öcsémmel. Két szoba volt... Autóm még nem volt, kerékpáron jártam be. Szombaton eskettem. Fekete ruhában biciklin Szódóról és vissza. Lakást kértem, azt mondtam, ha nem kapok, elmegyek. Csak 1967-ben kaptam meg. Más dolog itt élni, együtt a várossal.

Mivel foglalkozik mostanában?

(nevet) – Elmondok egy élményt. Ma hajnalban négykor kimentem a Garamra. Mindennap kijárok, szombat és vasárnap kivételével. Olyankor sokan vannak. Ez a hét gyenge volt, csak egy pontyot fogtam. De ma négyet. Ilyen nagyokat, kb. 30 centiseket.

Üzenne valamit az olvasóknak?

– Igen. Olvassanak el minden cikket, mindenből tanulhatnak valamit, megismerhetik a környezetüket, hazájukat.

Ezt szívesen hallom.

– A magyartanárnom azt állította, hogy nincs rossz könyv. Minden, amit elolvas az ember, megtanít valamire. Csak az emberek néha rosszak, és nem értik a lényegét.

Nem vagyok biztos benne, hogy ez ma is érvényes, amikor butaságokról is olvashatunk könyvekben...

– De igen, legalább megtanuljuk, mi a butaság. Ahhoz, hogy tudjuk, mit ne tegyünk, először meg kell ismernünk. Tudatosítanunk kell, hogy ez nem jó, és hogy másként kell csinálnunk.

Köszönöm a beszélgetést.

Števo Hečko

Úgy gondolom, hogy 40 év alatt sok minden történt

Dobrovický László 1959 és 1964 között a Garamszentgyörgyi Helyi Nemzeti Bizottság (HNB) dolgozott, 1962–1964-ben a Lévai Járási Nemzeti Bizottság (JNB) alkalmazottja volt. 1964-től 1976-ig a Zselízi Városi Nemzeti Bizottság (VNB) titkára, 1976–1981-ben a Garamsallói HNB titkára, 1981–1989-ben ismét a Zselízi VNB titkára, 1989–90-ben elnöke, 1991–1998-ban pedig Zselíz város polgármestere volt. A férfi, aki négy évtizeden keresztül kapcsolódott a városunk történéseihez, és aki hidat képez két korszak között... Elegendő indok egy (talán hosszabb lélegzetű) beszélgetéshez.

Hnb, jnb, vnb, városi hivatal... Egész élete a közigazgatásban telt. Már gyermekkorában arról álmodott, hogy titkár vagy elnök lesz a városi nemzeti bizottságon? Mi akart lenni?

– Építőmérnök szerettem volna lenni, közlekedési. Érettségi után Prágába mentem tanulni. Az ösztöndíjhoz 2,5 alatti átlagot kellett elérni, az enyém 2,8 volt. A szüleim nem bírták pénzzel, apámnak tébécéje volt, bátyám katona volt, öcsém iskolába járt. Így fél év után hazatértem – Szódóra, és a Garamszentgyörgyi HNB-n helyezkedtem el.

Milyen munkakörben?

– Mindent csináltam. Anyakönyvvezető, közigazdász, könyvelő voltam... Két község – Garamszentgyörgy és Zsemlér – ügyeit intéztem, összesen 300 lakosát. Hétfőn és csütörtök délután Zsemléren dolgoztam. Akkoriban az adót úgy szedték be, hogy házról-házra jártunk. Ön már nem emlékezhet rá, de akkoriban pontosabb nyilvántartás volt a gazdasági állapotokról, mint az emberekről (nevetés). Még a malacok után is illetéket kellett fizetni. Még 18 éves sem voltam, amikor dolgozni kezdtem ott.

Ez hogy lehetséges?

– Akkor vezették be a 8-éves iskolákat, ilyenbe jártam itt Zselízen. Aztán 3 év, így egy évet nyertem. Párkányban érettségiztem 1958-ban, 17 évesen és 1 hónaposan. Külön belügyminisztériumi beleegyezés kellett, hogy anyakönyvvezetőként dolgozhassak. Egészen bevonulásomig dolgoztam, elvégeztem a tartalékos tiszt iskolát, és alhadnagyként tértem haza. Elmentem a járási nemzeti bizottságra, ahol Jozef Kolárik titkár azt mondta, kevés az embere, szüksége van rám. Így 1962-től 1964-ig a Lévai JNB-n dolgoztam.

Mivel foglalkozott?

– Önálló referensként dolgoztam a szervezési főosztályon. Érdekes munka volt, 38 község tartozott hozzám. Az egyik faluból a másikba jártam. „Perákom” volt, jó kis masina. Máig emlegetem, amikor benzint vásárolok, hogy káromkodtunk, amikor 4 koronára emelkedett az ára. Most 40... (nevetés).

Hogy jött vissza 1964-ben Zselíze?

– Feladatként kaptam.

Az volt a feladata, hogy Zselízen dolgozzon?

– Igen, akkoriban ilyen pártfeladatok voltak. 1964 májusában azt a feladatot kaptam, hogy fogadjam el a Zselízi VNB titkári állását. 23 éves voltam, és nem volt minden mindygy. Fontos funkció volt. Jól jöttek a hnb-ken – főleg a szentgyörgyin – szerzett korábbi tapasztalatok. Michal Lipovský volt az elnök, és volt néhány tapasztalt nő – Kišďurková, Jamárikné, Jurkovičová, Budaváriné... Hallottam, amint azt

mondták, többet tudnak, mint én. Már akkor azt mondtam, hogy egy funkcionáriusnak mindenről valamit kell tudnia, de egy hivatali dolgozónak egy valamiről mindent. És nekem megvoltak az alapjaim. De jól kijöttünk egymással.

Miért ment el mégis Garamsallóba?

– 1976-ig voltam titkár Zselízen. Ekkor kitalálták, hogy a járás három vnb-jének egyikén nőnek kellene lennie a titkárnak. Mária Kišďurková lett. Aláírtam, hogy visszatérek a járásra, de ekkor kaptam egy újabb feladatot – Garamsallóba kellett mennem titkárnak. Tudja, Garamsallón sok cigány él – amolyan igazi. A járáson azt gondolták, hogy majd elbánnak velem. A község addig soha nem nyert szocialista versenyt. Ez azt jelenti, hogy a pl. képviselők nem is tudták, mik a jutalmak. Miután odaérkeztem, négyszer lettünk elsősk saját kategóriánkban. A képviselők nem voltak egyszerű emberek, de lehetett velük dolgozni.

Mik voltak a szocialista verseny kritériumai?

– A falu szépítéséről, tisztításáról és járdaépítéséről volt szó. Általában a Z-akció keretében dolgoztunk, ami azt jelentette, hogy a pénz egy részét megkaptuk, a többit le kellett dolgoznia a lakosságnak. Volt olyan, hogy 500 méter járdát kellett volna megépítenünk, és mi ugyanannyi pénzért kétszer annyit építettünk. A községnek csak 50 százalékában volt aszfaltút, a temetőben nem volt víz. Mindent elértünk. És 5 év elteltével ismét jöttem utánam, győzködve, hogy menjek vissza Zselíze.

Ismét pártfeladatról volt szó?

– Nem. Azt mondták, szükség van rám Zselízen, mert egy fiatal elnök érkezik Léváról – dr. Vladimír Ličko. Így hát aztán 1981-től a bársonyos forradalomig együtt harcoltunk.

Milyen volt vele az együttműködés?

– Hiszen emlékezhet rá. Nem szeretném kritizálni, már nem él... Problémát okozott neki az emberekkel való kommunikálás, beleértve a dolgozókat is. Fennhéjzónak tartották. Jogász volt, én a negyedik évfolyam-

ban hagytam ott a jogot.

Ön jogot tanult?

– Igen, a negyedik évfolyamban nem készültem fel egy vizsgára, mire a tanár kivágott. Erre mérgesen azt mondtam neki: „Tanár elvtárs, nem az a lényeg, amit öntől kapok?” Na, ezt nem kellett volna. A kérdésre: „Mi a társadalom?” elmondtam a társadalomról mindent. A tanár azonban csak egy rövid definíciót akart tőlem, amit a jegyzetembe írt: „A társadalom az emberek egymásra gyakorolt hatásának terméke.” Ezt kellett volna mondanom. Kidobott engem, az utánam következőt, majd a harmadikat is. A negyedik ezért az egy mondatért egyest kapott. Hát, az én hibám. Harmadszor is vizsgáznom kellett volna. Kár, a jog érdekelt!

De ezt a meghatározást máig nem felelte el.

– Hát igen. Életem végéig emlékezni fogok rá. De a joggal nem szakítottam meg az összes szálat, amikor bírósági tárgyaláson képviseltem a várost, mindig nyertünk...

1989 novemberében jött a változás...

– Jött a forradalom, és Ličónak sok ellensége volt. Azt mondták, mondjunk le mindketten. Ezt meg is tettük. Én azonban rögtön jelentkeztem elnöknek. Így belőlem elnököt csináltak, ő meg elment. Egy évig elnök voltam, majd az első szabad helyhatósági választásokon nyertem, bár... Jómagam szintén magyar nemzetiségű vagyok, magyar gimnáziumot végeztem. Soha nem néztem azonban a nemzetiséget, mindig az embert. Lehet szlovák vagy magyar, egy tisztviselőnek mindenkit szolgálnia kell.

Önt azonban – főleg az akkori jelöltek miatt – inkább szlováknak nézték.

– A szlovákok igen, de a lakosság 52%-a magyar volt, és akkor... Még nem volt koalíció, csak Együttélés, MKDM és FMK (Magyar Kereszténydemokrata Mozgalom és Független Magyar Kezdeményezés). Feljelentettek, hogy a szódói nyugdíjasotthonban beszéltem rá az embereket, hogy rám szavazzanak. Természetesen ez nem volt igaz. Az volt a megmósolyogató, hogy ott csak 20 nyugdíjas volt, én pedig 46 szavazattal nyertem. Tehát ez akkor sem döntött volna, ha megtettem volna. Bírósági ügy lett belőle. Végül Adamcsék Dező lett az alpolgármester, és visszavonták a vádat. Nevetséges volt, de nem éreztem magam jól.

Hogy alakult aztán az együttműködésük?

– Nem volt egyszerű. Kétharmados többségben voltak. Engem sosem hívtak a megbeszélésekre. De amit akartak, elértek. Volt egy kellemetlen ügy, 1995 elején, amikor Magdaléna Holková nyerte a művelődési központ igazgatói állására kiírt pályázatot, ám a testület nem őt, hanem a pályázaton a második helyen végző Ábel Gábort választotta meg. Semmit sem tehettem. Rossz érzésem volt, nem volt emberséges döntés. Valaki nyert, és nem adtunk neki esélyt. Ezek olyan dolgok, amelyeket nem feledünk, és máig fájnak...

Polgármestersége alatt az ivóvízhiány is gondot okozott...

– Igen, ez is kellemetlen volt. Ebben az időben nem volt elég víz a kutakban, a hálózatba pedig csak bizonyos

1964-ben Mária Kišďurkovával az oldalán végzi a polgári szertartást

„A zene a legfontosabb számomra“

Balla Ádám a zselízi művészeti alapiskola egyik legtehetségebbi növendéke. Klarinéton, zongorán és fuvolán játszik, tagja a Kincső néptáncscsoport-

csérték, akiket felkészített a Szupersztárban, és nekünk elmondta azt is, hogy azelőtt tanított.

– Azt nem tudtam, hogy tanított is.

De lehet. Nagyon türelmes volt, jó volt vele játszani. Leopold Kozeluh B-dúr concertinóját adtuk elő.

Úgy tudom, már több siker van mögötted. Beszéljél erről?

– Aranyos minősítést szereztem a Nitrianska lutna zenei versenyen. Korábban is részt vettem ezen a versenyen, akkor fuvolán játszottam, és bronzsávos minősítést kaptam.

Mit tervezel a közeljövőben?

– Májusban újabb versenyeken veszek részt, megpróbálok a lehető legjobban helytállni.

És az elkövetkező években?

– Most kilencedikes vagyok, most fogok dönteni, hogyan tovább, mivel nem szeretném a zenével keresni a kenyerem.

Mivel szeretnél foglalkozni?

– Az angol nyelvvel. Természetesen nem mint tanár, hanem mint tolmács.

Nem kár a zenéért?

– A zenével ezenfelül foglalkozom majd. Bizonyosan.

Milyen iskolába mész tehát?

– Még nem tudom. Vagy Pozsonyba konzervatóriumba és gimnáziumba, vagy Zselízen maradok a gimnáziumban, és bejárok a konzervatóriumba.

Most Budapestre járok konzervatóriumba, ahol népi furulyán tanulok játszani.

Köszönöm a beszélgetést és sok sikert. Števo Hečko

tot kísérő Gereben zenekarnak, énekel a Franz Schubert Vegyeskarban. Egyike volt az iskola kiválasztott tanulóinak, akiknek abban a megtiszteltetésben volt része, hogy közreműködhetek Richard Rikkon fellépésén.

Az iskola karácsonyi koncertjén december 16-án a helyi művelődési otthonban klarinétosként, fuvolásként és énekesként is bemutatkozott. A koncert után szólítottuk meg.

Milyen volt Richard Rikkonnal játszani?

– Jó. Nagyon kedves volt.

Azok a fiatal énekesek is di-

Richard Rikkon Zselízen koncertezett

December 2-án a helyi művelődési otthonban városunk szülötte, Richard Rikkon zongoraművész mutatkozott be. Előadásán vendégként mutatkozott be bátyja, Pavol Rikkon (hegedűn), valamint a helyi művészeti alapiskola növendékei: Balla Ádám (klarinét), Mézes Angéla és Attila (zongora) és Biricz Lilla (gitar). – Ezek a gyerekek nagyon tehetségesek. A jövő megmutatja, hogy a művészet útján folytatják-e pályafutásukat, de egyet már most tudok: a zene nyomot hagy az emberen, és nemesít. A zenével vagy művészettel foglalkozó emberek többsége más, mint a többi. Ha csak egy kicsit is sikerült a jó választásukban segíteni, már megérte – mondta Richard Rikkon.

Másnap Pavol bátyjával, menedzserével és Polka Pál alpolgármesterrel együtt megtekintette a város nevezetességeit. Találkozott Kanyuk Józseffel is, aki egy képét ajándékozta neki. (sh)

Ötven éve kezdődött a református templom átépítése

4. old. →

Tizenhárom évvel később Kovács Károly lelkész irányításával kezdődött meg a jelenlegi templom építése, amelyet aztán négy év elteltével advent első vasárnapján szenteltek fel. Tudvalevő, hogy advent első vasárnapjával kezdődik az egyházi esztendő. A soron következő négy hét egyben a várakozás időszaka is, a lelki felkészülés ideje karácsonyra, Jézus születésére. „A templom elsősorban közösséget testesít meg, otthont jelent, ahol nyugalom és béke van, ahol el lehet vonulni a világ bajai elől. Lelkünk erős váróban tudatosíthatjuk, hogy nem vagyunk egyedül” – emelte ki prédikációjában Fazekas László püspök. A mintegy háromszáz gyülekezeti tagot – közöttük az istentiszteleten énekkel szolgáló gyermekeket – és vendéget többek között Kiss Pál, a Barsi

Egyházmegye esperese, Bellai Zoltán, a kaposvári, Szenn Péter, a haraszti (Horvátország) gyülekezet lelkésze, valamint Galgóczi Rudolf, zselízi katolikus esperes-plébános köszöntötte. Az esemény méltóságát növelte a Franz Schubert Vegyeskar közreműködése, amely immár állandó vendége a református gyülekezetnek. A főhajítás és a tiszteletadás jeléül márványtáblát lepleztek le a teljesen és szépen felújított belső tér falán. Az alkotás Tóth Gyula, gárammikolai kőfaragó munkáját dicséri. A hálaadó összejövétel naplószerűségéhez tartozik még, hogy fél évszázada Kovács Károly az Egyesült Államokból hozta haza egy több funkcióval rendelkező templom felépítésének tervét. Életének egy válságos időszakában a lelkész kórházi ágyáról irányította az

építkezést.

2002 májusában a lelkipásztor, Révész Tibor és felesége Révész Csilla a pozsonyi egyházmegyből került városunkba. A lelkész házaspár közel hét éves szolgálata alatt a gyülekezet a presbitérium vezetésével és a gyülekezeti tagok segítségével felújította a tornyot és a bejáratot, korszerűsítette a fűtést, kicserélte a tetőszerkezetet, az ajtókat és az ablakokat, az új követelményeknek megfelelővé tették a harangvillamosítást. Mindezekért köszönetet mondott a

fiatal lelkész, s a zselízi gyülekezeti tagok áldozatvállalásán túl a városi hivatal, a GAW segélyszervezet, a kaposvári és a barsi testvér-gyülekezet erkölcsi és anyagi támogatását emelte ki elsősorban. Városunkban a gimnázium ifjúsági csoportjában és az alapiskolában is folyik hitoktatás, de rendszeresítették a gyermek-istentiszteleteket és foglalkozásokat, valamint a gyülekezeti és a presbiteri bibliaórákat is. Írásomat zárja Csanády Imre „Egy hajdani templomra” írt versének befejező szakasza: Mégis megtartódat benne becsüld, magyarság! Ország lappangott itt, mikor nem vala ország. Ő árváit Isten vezérelve hitben lett Bátyja és Bátorság.

Ábel Gábor

Korszakalkotás varrótűvel

Fontos dolog, hogy elkészült a katolikus temető mögötti kerítés, figyelmet érdemel az is, hogy új buszmegálló áll a plébánia előtt. Megtiszteltetés azonban, hogy elsőként számolhatunk be arról, hogy a város fejlesztése új mérföldköhöz érkezett.

A korszakalkotó esemény tavaly december 11-én, röviddel 10 óra előtt kezdődött, mielőtt az önkormányzati képviselők gyűlekezni kezdtek volna az utolsó tavalyi ülésük előtt. De menjünk sorjában.

H. M. városházi alkalmazott aznap kissé korábban kelt, mintha érezte volna, hogy aznap valami különleges történik vele. A reggeli rutin azonban gyorsan feledtette ezt az érzést. A család számára készített reggeli, a munkahelyre való utazás, majd a reggeli kávézás is a megszokott módon zajlott. A borult idő sem jelezte, hogy ez egy különleges nap lenne.

És mégis. H. M. városházi alkalmazott valamivel fél tíz előtt tűt vett a kezébe, nagy lépésre készült. Egy ideig mintha játszadozott volna vele, figyelembe sem véve a kollégák és az ügyfelek furcsálló pillantásait, már csak egyetlen célra összpontosított. Cérnát keresett, és az esketőterem felé vette az irányt... Megtette. Egyszerűen felment a lépcsőn, bement az esketőterembe, és bevarrta a lyukat a függönyön. Valóban, saját kezűleg és egyedül (legalábbis állítása szerint senki nem segített neki). Néhány öltéssel mintha értelmet és súlyt kölcsönözött volna a perceknek, amelyekben a testületi üléseken és máshol stratégiai javaslatok hangzottak el a lyuk eltávolítására. Igaz, nem lett új függöny, de a lyuk egyértelműen a múlté.

Megcsináltuk! Folytatódhat a városfejlesztés. Reszkessetek, főutcai rózsák!

Levicky László

Megegyeztek a prioritásokban

Az idei költségvetést egy széles körű konszenzust követően fogadták el a városi képviselők. Bevált a több olvasatos módszer, amely lehetővé tette az anyag fokozatos minőségi javítását. A megegyezés a pénzügyi részleg tanácsulésain született, amelyen a részleg koordinátorának meghívását elfogadó képviselők, valamint a városi hivatal vezetői dolgozói vettek részt. „Aprólékosan átvettük a költségvetést, és megpróbáltuk beleépíteni az összes javaslatot. A tőkeforralmi költségvetésbe beleszórtuk az europrojektumokból finanszírozott befektetéseket: a csatornahálózat kiépítését, a vasút mögötti gyártócsarnokhoz vezető vízvezeték kiépítését, a Baglyos Ház felújítását, a kastély állagmegőrzési munkálatait, valamint a biofermentor beszerzését. Saját erőből szeretnénk megépíteni a kultúrház körüli parkolót, amelynek költségéből az érsekújvári Jednota 66 000 euróval részesedik. Beterjesztettünk a testület elé néhány elkezdett befektetés folytatását: a Piac és az Akác utcát összekötő terület parkosítását, a zselízi ravatalozót és a kastélyt” – sorolta fel az idei év legfontosabb teendőit Cserba János, a pénzügyi részleg koordinátora.

(ik)

? megkérdeztük képviselőnket

Új év kezdődik, itt az értékelés és a tervezés időszaka. Néhány képviselőnknek aktuális témákban tettünk fel kérdéseket:

1. Hogyan értékeli az idei évi költségvetést?
2. Hogyan értékeli a helyi önkormányzat tavalyi évét?
3. Mit szeretne képviselőként elérni az elkövetkező évben?

Mocsy Katalin

1. Hozzáértő kollégáim és képviselőtársaim átlátható, részletekre kiterjedő koncepcionális költségvetést állítottak fel, mely arra ösztökél, hogy nem kapkodva, hanem józan ésszel és megfontolva kezdjük el városépítő és fejlesztő munkánkat. Örülök neki, hogy a munkában minden képviselő lehetőséget kaphatott, hogy a saját részlegére javasolt pénzcsoportot beépítse a költségvetésbe.

2. Az önkormányzatban komoly munka folyik, és minden képviselő, városi alkalmazott azon dolgozik, hogy megalapozza a sikert, még ha az sok-sok párbeszédet, türelmet és áldozatot is kíván.

3. A 2009-es évet én döntőnek várom, remélve, hogy ez lesz a felemelkedés éve, s hogy két éves, alapokat lerakó munkánk meghozza gyümölcsét.

Turza Irén

1. Inkább elégedett vagyok, mint elégedetlen.

2. Összességében elégedett.

3. Biztosítani a szociálisan rászorult polgárok alapvető lét- és lakásfeltételeit, majd lehetőség szerint tovább javítani azokat.

Ladislav Vékony

1. Jómagam tartózkodtam a szavazástól, mivel hiányoltam néhány általam támogatott prioritást.

2. Több dolgot másként csinálhattunk volna. Talán történt néhány hiba, abból kifolyólag, hogy sokan újak vagyunk, akiknek még nincs meg a kellő képviselői tapasztalatuk. Nagy adag munka készült el, ami talán a lakosok számára nem látható, hiányoznak a konkrétumok. Sok elképzelés csak elméleti síkon valósult meg. Hiszem azonban, hogy két év alatt szereztünk némi tapasztalatot, és a következő két évben önkormányzatunk tovább tud lépni.

3. Több más célon kívül szeretném elérni, hogy végre elkezdődjön a szódóí ravatalozó építése. A szódóíaknak megígértem, ez az én prioritásom.

Cserba János

1. Tulajdonképpen elégedett vagyok, csupán néhány adót nem kellett volna emelnünk, mégis megtettük. A költségvetés hosszú viták, kompromisszumok után született, nem emlékszem rá, amióta képviselő vagyok, hogy ilyen hosszan készítettük volna, szerintem jól átrágtuk.

2. Nehezen született meg az együttműködés, főleg az új képviselők között, akiknek kevesebb a tapasztalatuk, nem tudták, hogy működik az önkormányzat. Úgy gondolom, még mindig ez az ütközőpont.

3. Elkezdni egy befektetést azok közül, amelyek egyelőre csak elképzelések szintjén léteznek.

Feldolgozta: (sh, ik)

Ötven éve kezdődött a református templom átépítése

„A református templom rendeltetése: otthont adni az Ige hirdetésének és az igehallgatónak. Igére várakozó gyülekezetnek. A fehérre meszelt falak hótisztasága az igehirdetés tiszta gondolatosságát, befogadásának és megtartásának akadálytalanságát, engedelmes megválaszolásának magától értetődő voltát jelzi és segíti elő” – írta a templom küldetéséről és szerepéről tizenhét évvel ezelőtt Hegedűs Lóránt püspök, a Református Egyetemes Zsinat akkori lelkesi elnöke. Ádvent első hetének szombatján háláadó alkalom volt városunkban, a mostani templom alapkövét letételének félszázados évfordulója tiszteletére. A Református Keresztény Egy-

házköztség által meghirdetett istentiszteleten Révész Tibor, helybéli lelkipásztor idézte fel a múltat. 1945 tavaszán hatalmas csapás érte a gyülekezetet, mivel a távozó német csapatok felrobbantották a frissen felújított gyönyörű templomot, amelyből egyedül a szószéki márványtábla és a két részre tört Úr asztala maradt meg.

→5. old.

Visszatérő téma a csereszerződés

„Az utóbbi időben gyakran került szóba a képviselő-testületi üléseken a városi képviselő politikai felelőssége. Mindenki másként magyarázza ezt a kifejezést. A képviselő négy éven keresztül az egyes szavazások alkalmával nyilvánítja ki álláspontját. Meggyőződésem, hogy ez a képviselő egyetlen politikai felelőssége” – mondta el lapunknak Polka Pál alpolgármester, aki azt kérte, hozzuk nyilvánosságra annak a szavazásnak az eredményét, amely a város és a mezőgazdasági szövetkezet közti csereszerződést megalapozó, egy hónappal korábbi határozatot semmissé nyilvánító határozatot előzte meg a tavalyi utolsó testületi ülésen. „A városi vagyon mindannyiunkat érint. Ezek a szavazások nagy érdeklődést váltottak ki a lakosok körében. Fialatokat és idősebbeket egyaránt hallottam vitázni a témáról. Nem szégyellem a nézeteimet. Döntsen a választó, kinek az álláspontja volt valójában összhangban a város érdekeivel” – tette hozzá az alpolgármester. A 194/2008 sz. határozat elfogadását, amely semmissé nyilvánította volna a csereszerződést jóváhagyó, korábbi, 162/2008 sz. határozatot, Gulyás Róbert és Polka Pál támogatta, Csenger Tibor és Turza Irén tartózkodott, Cserba János, Mocsy Katalin, Melczer Gábor, Récsei Róbert, Vojtech Tomašovič, Martosy Péter és Ladislav Vékony ellenezte.

Feldolgozta: (sh, ek)

Boldog 2009-es évet, kedves zselíziek!

1. old.→

Az önkormányzati testület adók és illetékek emeléséről hozott döntése is a képviselők argumentációjának és nézeteinek nehezen született kompromisszuma.

Posztívan értékelem ebben a helyzetben, hogy a döntések mögött ott van a képviselők és a városi dolgozók látható személyes felelőssége. Ma már Zselízen senki nem magyarázkodhat ki másra. A képviselők adják a feladatokat a hozzá tartozó pénzcsoportokkal, a városi dolgozók – élen a polgármesterrel – pedig elvégzik azokat. Ezt a ténytetartom a 2008-as év legnagyobb sikerének.

És milyen év áll előttünk?

Előkészítettük a meghatározó projekteket, néhányat már be is nyújtottunk, a többit a projektkiírások szerint nyújtjuk be fokozatosan. Újabb aktuális projekteket is előkészítünk, és keresni fogjuk a megfelelő partnereket, hogy maximálisan kihasználhassuk az óriási lehetőségeket, amelyek soha többé a jövőben nem adódnak. Hiszem, hogy az első félévben meg tudjuk oldani a városi sport és kultúra átszervezését.

Mivel a legrosszabbat magunk mögött hagytuk, foglalkozhatunk a lakossági problémák fontossági sorrendjének felállításával és nyílt szervezésű önkormányzatunk munkájának finomításával. Felkérek minden polgárt, aki készletet érez, hogy járuljon hozzá a munkához javaslataival, észrevételeivel és elképzeléseivel.

Szeretném megköszönni az eddigi támogatást munkatársaimnak és azoknak a polgároknak, akik hozzájárultak munkánkhoz, vagy legalábbis erkölcsileg támogatták igyekezetünket.

Végezetül engedjék meg, hogy mindannyiunknak szeretetteljes és békés 2009-es évet kívánjak.

Bakonyi Pál

Eljött 2009

1. old.→

Egyszerűen az alázat.

Gásparovič elnökünk, Brad Pitt vagy egy túlhajszolt szlovák milliárdos vagy drogfüggő ismerősünk, vagy akár egy hajléktalan is gyakran vágyik mosolyra, emberi ölelésre. És ez állítólag ingyen van...

Észrevettem, hogy olyan emberekben, akiket nem igazán szeretek, keresem a pozitívumot, a jó tulajdonságokat. És váratlanul azokat, akiket igazán szeretek, éppen apró emberi gyarlóságai miatt szeretem...

Nemcsak az egészséges ész, hanem már a világválság is kellő intelmmel emlékeztet: lassítsunk... túlságosan nekiiramodtunk.

Az euróval, optimizmussal és a „mindig volt valahogy, mindig lesz valahogy” gondolat szellemében... Boldog 2009-es évet kívánok.

Polka Pál

Újévi gondolatok

Egyszerű emberként élem mindennapjaimat. Nem vonnak fel értem nemzeti zászlót, nem kapok megkülönböztetett érdemrendeket, csak élem a mindennapi kisemberek tisztahitű életét. Álmodozó típus vagyok. Kedvemre lubickolok az álmaimban, miket olykor-olykor megvalósít a Mindenható. Senki és semmi nem akadályoz meg abban, hogy lehunyt pilláimmal arról ábrándozzak, amiről éppen szeretnék. A vágyaimnak sem szabok határt, és más sem teheti. Azt szeretem, akit éppen kedvem tartja, aki közel áll szívemhez. Ebben sem szab határt a sors.

A fájdalomból is jut, nem fukarkodik vele az élet. Szeretek, szerethetek, sírok, bánatom van, minden fizetség nélkül. Ha jól belegondolok, mindenem megvan, amire ember vágyhat. Álmodok, vágyok, érzések, élmények, egyszóval... minden. Ingyen kapom, nem kell érte fizetnem.

De minek is a sok pénz? A hús kis patak nekem is csobog, a fürge halak vígan firkádoznak benne nekem is, mintha maga a legmódosabb ember figyelt volna fel erre a mindennapi kis csodára. A mező virágai a nap érlelte réten, a szívárvány a kékre festett égen, ezer színben pompáznak nekem, minden ellenszolgáltatás nélkül.

Ez a bőtermő Föld, melynek minden porszeme aranyat ér, nekem is bőven terem, mert elvetem az utánpótlást. A fecskék minden évben meglátogatnak, házunk eresze alján keltik ki a jövő nemzedéket. Az apró kis tücsök éjjelenként értem is ciripel. És a déli harangszó szentségében én is gyönyörködhetek áhítattal, miközben elmormolom imámat.

Mi kell hát?

Ezeket a javakat Isten mindenkinek egyformán adja, csak észre kell venni. Nem kell érte fizetség. Néha elmorfondírozok azon, hogy a gazdag emberek fényes palotájukban, amit talán magányosan laknak, a kertjükben lévő úszómedencében, amiben csak a Nap fürdik meg olykor-olykor: tudják-e, hogy amivel többjük van, mind-mind érzélem nélküli kiváltság, s nem egyéb. Lélek nélküli földi javak raktározói.

Vajon elgondolkoztak már azon, hogy annak a parányi hangjának is van lelke, amelyik hatalmasakat tud csipni dühében, ha megbolygatjuk nyugalma, hogy órákig

Újévi köszöntő

1. old.→

Békét, hogy hinteni tudjuk magunk körül. Szeretetet, mely sosem kér, csak ad. Türelem és jószágot, mely segít legyőzni a mindennapi gondokat. Végül és nem utolsó sorban ezeket összeszedve kívánok boldog új esztendőt!

Mocsy Katalin

ápoljuk munkája gyümölcsét?

Lélek... A legfontosabb láthatatlan, kitapinthatatlan, de nagyon érzékeny „szerkezet” az ember életében. Van úgy, hogy fáj, és leginkább csak fáj, de ha egyszer is elégedett, feltöltődünk, és a legcsodálatosabb érzés tölti el testünk minden kis zegzugát. Egy megmagyarázhatatlan érzés, mit ingyen ad az ég. Hát akkor mégis minek a gazdagság? Mire való a megszámlálhatatlan anyagi javak gyűjtése?

Vannak emberek, akik nem tudják fel fogni, hogy a fent említett apró kis csodák teszik széppé, gazdaggá az életet, mert hogy ez az igazi földi gazdagság. Mindezt persze megkoronázza a Család, a gyerekek, az unokák, akik miatt élünk és belehalunk minden napba. Ők azok, akik benne vannak minden rezdülésben, esőben és napsugárban, fájdalomban és féltésben, szeretetben és megértésben. Benne vannak a nyárban, a tavaszban, a hóvirágban. Az ősz minden zúgorában, minden étellel teli fában, és benne vannak a hófehér télben, mit Isten ma reggelre megadott nekünk. BUÉK a Föld minden emberének.

(ismeretlen szerző, feldolgozta: nyf)

BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNOK!

Békés álmainkban ne csalódjunk soha
Oltalmazzon minket angyalok mosolya
Lelkünkben béke és szeretet virítson
Düh és gaz álnokság meg ne szomorítson
Ostoba szólásra na hajoljon szívünk
Gazdagság kísérje minden vidám léptünk

Útjaink vigyenek igaz célunk felé
Jövedőnk munkája ne váljon keresztté

Éjszaka pompásan ragyogjon csillagod
Veled lehessen, amikor csak akarod
Egymásra találjon most minden kereső
Társával éljen minden egymást szerető

Közösen tegyük szebbé ezt a világot
Ízleljünk már most mennyei boldogságot
Váljon minden titkos, szép álmunk valóra
Áldott legyen minden együtt töltött óra
Nevetni tudjunk és őszintén örülni
Odvas idő fogát messze elkerülni
Keveset mondok végül, de szépet:

Kívánok boldog új évet!

A decemberi ülésen jóváhagyták a költségvetést

A városi képviselő-testület utolsó tavalyi ülése sok tennivalóval számolt, nemcsak az idei költségvetés volt napirenden, hanem több általános érvényű rendelet (ÁÉR) módosítása, ill. elfogadása is. Képviselői felvetésre a költségvetésről való szavazás az ülés végére került, a városi könyvtár és az alapiskolák költségvetését azonban már az ülés elején jóváhagyták. A könyvtár esetében kiegyensúlyozott költségvetést fogadtak el 47775,74 € (1 439 292 Sk) összegben, a szlovák alapiskolának kiegyensúlyozott, 675 000 eurós – 20 335 050 Sk (2010-re 695 000 € – 20 973 570 Sk, 2011-re 685 000 € – 20 636 310 Sk), a magyar tanítási nyelvű alapiskolának kiegyensúlyozott, 491 eurós büdzsét – 14 791 866 Sk – hagytak jóvá (2010 – 506 000 € – 15 243 756 Sk, 2011 – 502 000 € – 15 123 252 Sk).

A testület jóváhagyta a háztartási és apró építkezési hulladék kezeléséről szóló, 8/2008 sz. ÁÉR-t, a kutyaadóról szóló, 9/2008 sz. ÁÉR-t. Ez utóbbi esetében felmerült az általános adóemelés megalapozottságának, illetve a megemelt bevételek hatékony felhasználásának kérdése. A jóváhagyás előtt támogatást kapott Melczer Gábor javaslata, aki azt ajánlotta, hogy az adóbevallást négy különböző formanyomtatvány helyett egyetlen, univerzális nyomtatványon lehessen benyújtani. A testület aktualizált illetve elfogadott további általános érvényű rendeleteket is: az ingatlanadót szabályozó 10/2008 sz., a háztartási és apró építkezési hulladék illetékét szabályozó 11/2008 sz., az idegenforgalmi adót szabályozó 12/2008 sz., a közterület-használat utáni adót szabályozó 13/2008 sz., a környezetszennyezési illetéket szabályozó 14/2008 sz., a nem nyerő automaták utáni adót szabályozó 15/2008 sz., az áruautomaták utáni adót szabályozó ÁÉR-t, és módosították a kutyatartás feltételeit szabályozó 8/2002 sz. ÁÉR-t. Nem hagyták jóvá a költségvetési szabályokról szóló 16/2008 sz. ÁÉR-t, amelyet átdolgozásra javasoltak.

A képviselő-testület városi ingatlanok eladásáról is döntött. Jóváhagyott néhány kérvényt, amelyeknél kikötötte, hogy a földhivatal-bejegyzési illetéket, valamint az adásvételi szerződés előkészítésével kapcsolatos kiadásokat az érdeklődő állja.

A városi költségvetés tárgyalásának keretében a pénzügyi részleg koordinátora, Cserba János megállapította, hogy a részleg tanácsának ülésén a meghívást elfogadó képviselők és osztályvezetők jelenlétében megegyezés született az elsőbbséget élvező, európai alapokból finanszírozott projektumok, valamint a saját erőből megvalósítandó beruházások ügyében. Ezzel kapcsolatban azt is elmondta: úgy érzi, kevés a tájékoztatás az europa-projektumok

Zseliz programköltségvetése

	(ezer €)	(ezer Sk)	(ezer Sk)	(ezer €)	(ezer €)	(ezer €)
Költségvetés						
	2008	2008	2009	2009	2010	2011
Rendes bevételek:	3 563	107 330	119 825	3 978	3 973	4 191
Rendes kiadások:	3 482	104 832	117 814	3 914	3 840	3 837
ebben az egyes részlegekben:						
1: mezőgazdaság	1	30	60	2	0	0
2: környezetvédelem	432	13 014	13 945	463	458	462
3: építésügy és területfejlesztés	23	693	753	25	24	24
4: infrastruktúra	117	3 524	3 916	130	120	126
5: gazdaság	0	0	0	0	0	0
6: pénzügy	112	3 374	4 428	147	118	125
7: szervezés	59	1 777	2 375	79	75	78
8: oktatásügy	1 478	44 520	47 416	1 574	1 641	1 638
9: kultúra	85	2 561	3 000	100	124	126
10: belügy	928	27 907	30 476	1 014	1 060	1 037
11: szociális ügyek	67	2 013	2 350	78	78	79
12: szolgáltatás és kereskedelem	180	5 419	9 095	302	142	142
Többlet:	81	2 498	2 011	64	133	354
Tőkeforgalmi bevételek:	290	8 720	66 245	2 199	2 347	4 018
Tőkeforgalmi kiadások:	1 367	41 200	82 913	2 751	2 643	4 307
ebben az egyes részlegekben:						
1: mezőgazdaság	0	0	0	0	0	0
2: környezetvédelem	170	5 048	28 475	945	112	0
3: építésügy és területfejlesztés	562	16 933	4 600	153	0	0
4: infrastruktúra	269	8 153	39 313	1 305	2 460	4 249
5: gazdaság	0	0	0	0	0	0
6: pénzügy	0	0	0	0	0	0
7: szervezés	0	0	0	0	0	0
8: oktatásügy	87	2 636	2 000	65	0	0
9: kultúra	45	1 365	0	0	0	0
10: belügy	11	339	1 506	50	56	58
11: szociális ügyek	0	0	0	0	0	0
12: szolgáltatás és kereskedelem	223	6 726	7 019	233	15	0
Hiány:	-1 077	-32 480	-16 668	-552	-296	-289
BEVÉTELEK (rendes+tőkeforgalmi):	3 853	116 050	186 070	6 177	6 320	8 209
KIADÁSOK (rendes+tőkeforgalmi):	4 849	146 032	200 727	6 665	6 483	8 144

ügyében. Javasolta, hogy a képviselő-testületi üléseken rendszeresen hangozzék el egy-egy beszámoló az aktuális projektumokról. A képviselők ezután jóváhagyták a költségvetést. A rendes költségvetés bevételi oldalán 3 978 000 € (119 825 000 Sk), kiadási oldalán 3 914 000 € (117 814 000 Sk), tehát 64 000 € (2 011 000 Sk) többlet, a tőkeforgalmi költségvetés bevételi oldalán 2 199 000 € (66 245 000 Sk), kiadási oldalán 2 751 000 € (82 913 000 Sk), azaz 552 000 € (16 668 000 Sk) hiány, a pénzügyi operációk bevételi oldalán 740 000 € (22 293 240 Sk), kiadási oldalán 252 000 € (7 591 752 Sk). 508 000 eurós hitelkeret merítését hagyták

jóvá az idei évre.

A képviselők jóváhagyták a könyvtár és az alapiskolák igazgatóinak jutalmazását a második félévre, az előbbinek 663,88 € (20 000 Sk), ez utóbbiaknak 995,82 € (30 000 Sk). A testület 10%-ban állapította meg a polgármester jutalmát a második félévre. A vitában elhangzott, hogy a város 156 ezer € (4,7 millió Sk) támogatást nyert a testvérvárosi viszonyok ápolására benyújtott pályázaton. (ik)

(Az euróban és koronában kifejezett összegek közti esetleges pontatlanságok az egyes tételek kerekítésével keletkeztek - a szerk. megj.)

Zselízi Hírmondó

93701@pobox.sk

X. évfolyam, 2009. január

Városi újság

Ára: 0,33 € (10,- korona)

Az idei rendes költségvetés 64 000 euró többlettel, a tőkeforgalmi 552 000 euró hiánnyal számol. Az idei jóváhagyott hitelkeret 508 000 euró.

2

December 2-án Richard Rikkon zongorista, városunk szülötte szerepelt a kultúrházban

5

Miklós napján ismét árverés volt városunkban, ezúttal az Art for Help projekt keretében

8

Boldog 2009-es évet, kedves zselíziek!

Lapunk decemberi számában részletesen felvázoltam, hogy látom az elmúlt évet. Nehéz év volt, amelyben az önkormányzat emberfeletti erőfeszítéssel alapozta meg városunk felvirágzásának alapjait. A feszült légkör nyugtalanságot hozott sorainkba. Össze tudunk írni több száz kisebb-nagyobb megoldásra váró problémát. Nem egyértelmű, melyeket kezdjük el megoldani ebben az évben, és melyeket a következőkben, a képviselők egyessége nehezen látott napvilágot.

→3. old.

Újévi köszöntő

Kedves Olvasó! Megint vége egy évnek, megint egy reményteljes új év kezdődik.

Ilyenkor szokás elmélkedni, frázisokba bocsátkozni, sőt, humoros, jópofa köszöntőket is mondani. A lista hosszú. Az én újévi köszöntőm, jókívánságom rövid, de szívből jövő.

Kívánok örömet, mely szívből fakad. Bölcsességet, hogy megérthessük mások hibáit, és megbocsáthassunk nekik. Együttérzést, hogy segíteni tudjunk. Erőt, egészséget, hogy két kezünk ne maradjon tétlen. Szabadságot, hogy a boldogság megtalálhasson, és így a magány elkerülhessen.

→3. old.

Eljött 2009

Mi, férfiak, gyakran szégyelljük nyilvánosan kimutatni feleségeink iránt érzett szerelmünket és tiszteletünket... Mi, helyi – úgynevezett – politikusok gyakran tévedhetetlennek hisszük magunkat... Tevékeny életünkben túl gyakran teszünk fontossági sorrendünk élére sok más – ámde nem fontos dolgot...

Elég egy baleset, infarktus vagy munkahely elvesztés, és minden megváltozik. Sajnos csak aztán, későn eszmélünk fel, hogy nem az volt a legfontosabb (nemzetiség, politikai nézet, fél vagy egy millió a kontón), ami annak tűnt, hanem hogy túl kevésbé tiszteltük egymást.

→3. old.